

Hergün

Paraya iş bulmak

Yazan: Muhittin Birgen

Memleketimizin halledeceği iki mühim mesele vardır: Biri pahalılığa mâni olmak, diğeri de para hacminin artmasına mâni olacak tedbirler bulmak. Bunlardan birincisini düşünürken istihlâk de kontrol olunması fikrini dünkü makalemizde yazdık. İkinci meselenin halli için de bugün birkaç basit mülâhaza kaydedeceğiz.

Her harb ve bunun neticesi olan fiat yükselmesi hareketi, bir enflasyon âmûdür. Bizat enflasyon da daima para hacminin artması ve paranın işsiz kılması, «yatacak yer» bulamaması şeklinde meydana gelir. Şu halde, bir muharebe devrinde, bir millî iktisad sisteminin hareketlerini idare mevkünde bulunan bir devletin en çok dikkat edeceği şeylerden biri de paraya iş bulmak, onun piyasada, her kesiminde, nereye konulacağı belli olmayan ve gittikçe «ağır» artıp kıymeti azalan bir madde haline gelen bir «yük» şeklini garmemesini temin eylemektir.

Cihan harbinin tecrübeleri gösterdi ki bu işi bu tarzda anlayıp vaktinde ona göre tedbirler almayan memleketler neticede çok zararlar görüyorlar. Şu halde, bizim piyasamızda da bir zamandanberi çoğalmış paraya iş bulmak, memleketin iktisadi huzuru ve selâmeti namına belli başlı bir mesele olmuştur.

Paraya iş bulmak için son yirmi sene içinde tatbik edilen belli başlı iki usul vardır: Birincisi devlet istikrazları, ikincisi de iş sahasının, iş hacminin genişletilmesidir. Devletler, para piyasasının muhtelif şartlarını tetkik ediyorlar ve ona göre, herkese hesaplı görünen bir istikraz sistemi tayin edip harekete geçiyorlar. Bu suretle, piyasada istihlâk maddeleri veya gayrimenkuller fiyatlarını düşürmeye çalışıyorlar bu para bolluğu husule gelmesine yardım ediyorlar. Bir zaman dâbiri İngiltere de zaman zaman millete hitab ederek, tasarruf sayesinde biriktirilen paraları devletin istikrazına yatırmalarına dair tavsiyelerde bulunuyor. Bu, bir taraftan devletin maliye ihtiyaçlarını tatminde, diğer taraftan da para hacminin büyümesine mâni olan bir usuldür.

Memleket içinde iş hacmini arttıracak olan tedbirler de artık klâsik bir mahiyet almıştır. Devlet, nafâ işleri açıyorsa ve bu işlerin muhtaç olduğu maliye hareketini de para hacmini arttırmayacak usullere bağlıyor, bunlar hakkında da uzun uzadıya izahat vermeye ihtiyaç yoktur. Bu, artık her memleketde malûm, klâsik bir sistem olmuştur.

Paraya iş bulmak için üçüncü bir yol daha vardır ki bizim memleketimiz için bilhassa tavsiyeyle lâyaktır: Türkiye'nin yaratmış olduğu bulundugu bir takım sanayi teşebbüsleri vardır. Bu sanayi teşebbüslerini devlet eliyle hazırlayıp meydana atmak ve bunlar için piyasaya aksiyonlar çıkarıp hususi sermayenin iştirakini temin eylemek. Para sahiplerinin Türkiye'de gerek devlet istikrazlarına, gerek hususî teşebbüslere iştirak suretinde yatırılmasına kâfi derecede alâka gösterilmeyeceğinden bahsedebilir. Ben zannediyorum ki, bu bakımdan güphe ve tereddüde mahal yoktur. Cihan Harbindeki dahillî istikraz karşı itimadsızlık göstermiş olanların haksız olduklarını hâdiseler isbat ettikten sonra bugünkü Türk vatandaşının devlete karşı olan emniyeti ve itimadı çok kuvvetlenmiştir. Nitekim, Cümhuriyet devrinin bu tarzda muhtelif teşebbüslere muvaffakiyetle neticelenmiştir. Eğer devlet, ya istikraz şeklinde veyahut bir takım işlere ön ayak olup da parayı sanayi teşebbüslerinin aksiyonlarına yatırmak suretinde Türk vatandaşını harekete geçirmeye davet edecek olursa vatan daşlar bu daveti icabetsiz bırakacaklardır. Bu sahada hattâ, ellerinde en çok para bulunan, irkan gayri türk vatandaşlar bile diğerlerinden çok geri kalmıyacaklardır. Birinciler için hem hesap, hem duygu meselesi olan bu mevzu, ikinciler için sadece hesap meselesi olarak da enteresandır.

Bahsi uzatmaya ve uzun uzadıya izahat vermeye lüzum yoktur; önmümüzde bütün ehemmiyeti ile kendisine bir hal şekli bulunmasını isteyen bir mesele var. Bu meseleyi hem de pek yakın bir zamanda halletmeye mutlaka mecburuz. Mevzuu ortaya koymak, onun hal çarelerini bulmak için kâfidir; çünkü enternasyonal âlemde kullanılan tedbirler malûm olduğu gibi bunların memleketimiz için tatbik sahaları da mefkud değildir.

Bu çareleri aramak kâfidir; arayan her şeyi bulur!

Resimli Makale:

İnsan kalbinde hirs bir ağaca benzer, zamanla yapraklarından biri sararıp solarak düşerse yerine hemen diğeri yererir.

İçinden hirs ağacını söküp atmıya değil, iyisinin, faydalısının yerleşip büyümesine bak, hele makul hadde kalmasına dikkat et...

Lisan işleri

Maarif Vekâletinin güzel teşebbüsü karşısında

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Maarif Vekâletinin pek güzel, ve güzel olduğu kadar müfid bir teşebbüsüne şahid olmaktadır. Kısa denebilecek bir zamandanberi bu makâmı işgal etmekte olan Hasan Âli Yüceli türkçede en iyi yazan, en doğru düşünen genç bir edip, ve aynı zamanda mekteb hayatını yakından tetkik etmiş, o hayatın içinde yaşamış bir irfan adamı olmak üzere tanrı, ve edebiyat işlerinde maarif meselelerinde görgülerinin isabet ve sıhhatine tamamilen inanır; fakat yalnız vâkif olmakla iş başına geçince faaliyeti müsmir bir âmir olabilmek başka başka şeyler olduğundan kendisini Maarif Vekili sıfatında görürse bu zor makamda nelere kaat olabileceğine karar verememiştir. Bu kararı vermekte gecikmedi: Gördük ki genç yaşının bütün müterakim faaliyet sermayesi maarif sahasında en ziyade muvafık serüveni çalışabilmek için pek müsaid bir zemin bulmuştur. Bugüne kadar yaptıkları bugünden sonra yapabileceklerine kavi teminat veren güzide Maarif Vekilinin son teşebbüsü belki icraatının en mühimimini teşkil edecek bir mukaddemdir.

Bu teşebbüsü izah edeyim: Lisan işlerine yakından uzaktan aşına olanlar bilirler ki dil ve yazı inkılâbında evvel osmanlıcaın şöyle böyle istinad temellerini tesbit etmiş kaide kitabları vardı, biz bunlara sarf ve nahiv der, ve ikisini birden ihtiva edecek bir tâbir ile Kavaidi Osmaniyeye namı altında tanır. Bunlar dil ve yazı inkılâbından sonra yeni serüveni göre tatbik kabiliyetini tabiatle muhafaza edemedi. Lisanın yeni kisvesine göre kaide tesbitine ihtiyaç vardı; fakat bunu nasil esaslara tevkiif ederek yapmak iktiza ederdi; bunu anlayabilmek ve anladıktan sonra tahakkuk edecek neticeye göre tedbir almak için bir tecrübe ve müşahede devresinden geçmek lâzımdı. İşte kaç yıldır bu devreyi geçirmekteyiz. Hadden uzun bir zamandanberi henüz bir neticeye varılmadı, bir tecrübenin nihayet hatimeye erişmek zamanı vardır, bu zamanı bekleyip durmaktayız. Bu intizar müddetinde de lisan işleri bir tezebzüz ve teşevvüş buhranından kurtulamadı; hele tahsil zamanları bu devreye tesadüf eden nesil, belki intisab ettikleri yabancı dilleri bir muayyen kaideye göre öğrenmelerine mukabil, kendi dilini, türkçeyi hiçbir istinad noktasına dayanmadan kullanmak mecburiyetinde kalmıştır. Kısa bir ifade ile, mektep yıllarında türkçe bir kaide kitabına nail olamayan gençler kendi dillerine kıyıkile tasarruf edemeyerek tahsil çağını aşmış bulunmaktadırlar.

Pek ziyade teessüfe şayan olan

ve bir an evvel ıslah çarelerini aramak icab eden bu mahzur bugüne kadar çoktan izale edilmeliydi denebilir. Lisan işlerini bütün safhalarında tetkik etmiş olanlar tarafından serdedilebilecek bu itiraz o kadar doğru değildir. Meselenin esasına vâkif olanlar bilirler ki bu iş pek karışık ve dolasıktır, onu hemen halledivermek için vukuuna vesile bırakmamak bir vecibedir. İşte Maarif Vekili Yücel bu vecibeye tebeiyet ederek teşebbüste bulunmuştur.

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesinde Türk dil Doçenti olan Dr. Tahsin Banguoğlu isminde genç bir mütehasssı memur ederek «1940-41 ders yılında bütün okullarda gramer dersleri için öğretmenlere kılavuz ve gramer ana kitabı için bir anket olmak üzere» bir kitab yazdırması ve bunu Türk lisaniyatçılarile edip, sair ve muharrirlerinin, türkçe ve edebiyat öğretmenlerinin tenkidine bırakmıştır. Şu halde yüzlerce zevatın mütealecanı toplanaacak, bunlar ayıklanacak, içlerinden muvafık görünenler seçilecek, muhtelif görüşler için bir temerküz noktası bulunarak nihayet yeni dil ve yazı için bir kaide kitabı vücade getirilecek.

Azim bir iş!

Bunun neticesini almak nasıl ve ne zaman mümkün olabilir diye düşünürken denebilir ki: «Ne için böyle uzun bir yol takip ediyor. Eski dilin derme çatma, fakat az çok müte'ayyin kaideleri vardı, onları alarak yeni dil ve yazıya tatbik edivermiyoldu.»

Teşbih caizse, bu: «Şu cübbeyi ve salvanı alın, kesip biçip bir yoluna koyarak asrı bir elbise haline getirin.» demek kabilinden olurdu. Maksad böyle uydurma, ve öyle olduğu için gülmüş bir kıyafet değil, yeni dil ve yazının yapısına tamamiyle uygun bir libas yapmaktır; öyle ki hiçbir tarafında aksayan, sarkan, pot yapan bir nakış bulunmasın.

İşte bu maksada doğru yürümek için ilk adımı Yücel atmış bulunuyor. Hakikatte geçilecek yol uzundur, fakat mademki yola çıkıldı; yorulmadan, üşenmeden yürümelidir.

Bu taslakdan bana da bir nüsha gönderilmek lütfunda bulunuldu. Eseri büyük bir dikkat ve alâka ile süzdüm, eski bir dil ve yazı müntesibi sıfatile bu lütfâ sükût ile mukabele edilemezdi; fakat ne yapma-

(Devamı 6 ncı sayfada)

Askerî Tetkikler

10 Mayista, Fransız süvarisi, evvelki yazlar da tarif ettiğimiz gibi ileri sürül - müştü. Bunu ta - kib eden kuv - vetler de plân mucibince hare - kete başlamış - lardı.

Daha ilk gün - den anlaşılmıştı ki düşmanın büyük kuvvetleri, Möz - Meuse neh - rinin iki tarafın - dan büyük ölçü - de tazyik yapmaktadırlar.

Belçika Ardenné'inde, şimalde doğru Libramont'a kadar, şimal doğuya doğru da hududdan 50 km. kadar ötede Bastogne'a kadar ve doğu istikametinde Arlon'a kadar ilerliyen ikinci Fransız ordusunun süvarisi, zırlı kuvvetlerin şiddetli taarruzuna uğradı ve Möz nehrinin bir ayağı ozlan Semois suyu üzerine atıldı. Bu suretle, Alman seri ve zırlı küt'alarının Möz nehri üzerindeki Dinant mevkiine Fransızlar - dan evvel varmaları ihtimal ve tehlikesi baş gösterdi, çünkü dokuzuncu Corap ordusunun piyade büyük kısımları, Möz nehrinin Namur ile Giv'e arasındaki kısmına 48 saat - ten evvel varamayacaklardı.

Almanların ilerlemelerini gecik - tirmek için, Fransız şimal doğu cep - hesi başkumandanı General Geor - ges, piyadenin büyük kısmı gelin - ciye kadar süvari kuvvetlerini Möz nehri üzerinde tutmayı düşünen do - kuzuncu ordu kumandanına bu sü - varinin nehrin doğusuna sürülmesini emretti. Bu suretle bu ordunun hafif küt'aları sabahleyin Mözü geç - rek Ourthe suyunu kadar ilerlediler. Motörli küt'alar da, 10-11 gecesi, sabahın saat ikisinde sabahı geçtiler.

Daha solda, birinci ordular grup - nun emrindeki Fransız süvari kol ordusu da aynı suretle, düşmanın zırlı birliklerine karşı Tirlemonto düzlüğüne sürüldü.

Birinci muharebe gününün so - nunda Fransız ordularının vaziyeti şöyle idi:

En solda (yani en şimalde) ye - dinci Fransız ordusunun süvarisi süratle ilerliyerek Anvers'i geçmişti; sınırdı Berg op Zooma doğru, Ho - landalılarla temas halindedir. Da - ha cenubda, süvari kolordusunun ileri müfrezeleri Diestten Malinuse giden büyük ve arzanı Demer ka - nalına kadar ilerlemişlerdi. Doku - zuncu Fransız ordusunun süvarileri geceleyin, şarka doğru, Marche - Bastogne hattına vardılar. Fakat ikinci ordunun süvarileri Alman tazyikile sağda Etaple üzerine ve solda Neufchateau üzerine geri atılmış - lardı.

Daha doğuda, Fransız - Lüksem - burg hudud cephesinde bulunan üç - üncü Fransız ordusu, süvarilerini ileri sürmeğe çalıştıysa da, Lük - samburgda, burası henüz resmen ist - tilâ olunmadan düşmanın Lüksem - burg arazisine sokup yerleştiği kuvvetlerle karşılaşmıştı. Almanlar, sabahleyin, Mezel üzerine atlı bir

Fransa neden bu kadar çabuk mağlûb oldu

- 11 -

YAZAN:

Emekli General

H. Z. Uşaklıgil

«Son Posta»nın Askerî muharriri

hücum yapmış - lar ve Stromberg tepesini tutmuş - lardı. Fakat da - ha ileri gitmedi - ler.

Almanlar da - ha şimalde Lié - ge Belçika kale - sinin önlerine gelmişlerdi. Bi - raz daha şimal - de ise Maest - richt'de, Möz nehrinin köprü - lerini işitilme - miş bir hız ve şiddetle zaptet - en şimalde, yani

Almanların en son sağ cenahların - da paraşütçülerden azami surtte istifade ederek, bütün Holandayı, Bel çikaya yakın yükek ve kuru bir mintaka olan şimali Brabant vilâ - yeti dahilinden, şarkta garbe ka - dar katettiler, tahrib edilemeyen köprülerden de geçerek Dordrecht ve sonra, muharebe edilmekte olan Rotterdam'a vardılar.

Albert kanalının geçilmesi 17 Mayista, Fransız umumî karar gâhında, düşmanın başkua kuv - vetlerle, Maestricht ile Liège arasın - daki Holanda ve Belçika hududla - rının birleştiği yere doğru tazyik et - tiği hissi hâsil olmuştu. Almanların plânı ise, hakikatte, aşağıda gör - ceğimiz veçhile başka idi. Fakat sim - dilik ehemmiyetli Alman kolları, Möz nehrini Maestricht'e geçiyor, biraz daha garbe de, Albert ka - nalını, Maestricht - Liège yolunun geçtiği köprüden aşiyorlardı. 11 Ma - yıs sabahı, Almanlar Tongrese var - mışlardı.

Maestricht ile Liège arasında, Liège müdafa sistemini kildidi o - lan pek yeni Eben - Emael kalesi vardı. 11 de, Almanlar burasını bü - yük çapta uçak bombalarile bom - baladılar ve sonra buraya tabyala - rın damlarını ıgal eden paraşütçü - ler indirdiler. İşte Eben - Emael müstahkem mevkiinin en kuvvetli ve modern tabyaları bu suretle za - tedildi.

Liège bölgesinde ehemmiyetli dü - şman makineli kıtaat toplatları ha - ber verildi. Dana cenubda, Mözün sağ sahilinde, motörli düşman kol - ları cenub batıya doğru ilerliyor - lardı. Belçikalılar da, garbe doğru ric'at ediyorlar. Bu ric'at 11-12 Ma - yıs gecesinde umumî bir hal almış - tir.

Fransız umum karargâhının gö - rüşüne göre harb vaziyeti 11 Ma - yista şöyle idi:

Holandada: Vaziyet sarîh de - ğildi: Şimalde Rotterdam ve La Haye de muharebeler oluyor. Felemenk küt'aları, düşmanla temas muha - za ederek Tilburg - Bois le Duc hat - na çekiliyorlar. Bunların gerisinde, yedinci Fransız ordusu, süratle iler - liyor. Bu ordunun sağındaki birinci makineli hafif tümen şimdiden Til - burga varmıştır; merkezdeki mo - törli yirmi beşinci tümenin öncüleri Anversin şarkındadırlar; soldaki motörli 9 uncu tümen Termode'e varmıştır.

Belçikada: Öndeki üç İngiliz tü -

(Devamı 6 ncı sayfada)

Sözün kısası

Kemanî Reşad

E. Ekrem Talu

İslâmın akidesi gurbette ölenleri şehid addeder. Dostlarının ölümlerini haberini gurbette alan, onlara ahiret yolculuğunda teşyi vazifesini bile ifa edemediği için iki katlı elem duyan acaba nasıl tavsif edilmelidir?

Hayatın zaruretleri yüzünden ay - larca uzak kaldığım İstanbulda her yıl ne dost çehreler, ne kıymetli var - lıklar üful edip gidiyor da, ancak günlerce sonra haberdar olabiliyo - rum.

Reşad Erer de onlardan biridir. Ada - san'atkarın, suzınakte karar kılan hazin bir beste gibi yürekleri dağıya - rak sönüp gittiğini daha bugün duy - dum.

Ve yandım.. yandım ona! Reşad herhangi bir şahsiyet değildi. O kendi ruhu ile Türk musikisini mezcetmiş, yayını kemanın üzerinde gezdirdiği zaman, nağmelerin içinde kendi çok hassas varlığını terennüm ettiren eşsiz bir san'atkardı.

Radio neşriyatı meydanında onun kemanını dinlemiş olanlar, hâlâ, ha - fızalarında engin bir his ummanını coşkunluğunu, geçmiş, güzel bir hatı - ra gibi yaşatırlar.

Lâkin asıl Reşad o değildi. Bir de san'at san'at için yapan, sırf kendi ilhamı ile çalan, kimseden takdir ve alkış beklemediği için gönlünün en ince duygularına ve kendi zevkine kaprislerine serbest cereyan veren, o zaman da büsbütün başkalaşan bir Reşad vardı ki onu ancak biz, mah - dud birkaç hakiki dostu tanırık.

O henüz bu kadar olgunlaşmamış - ken, bir akşam, Recai Zadenin huzur - unda bir taksim etmiş, Nejadum dâmi eleminden gayri hislerine mu - harrik tanıyan üstadın gözlerinden yaşlar gelmişti.

Filhakika keman, Reşadın elinde alelade bir musiki âleti olmaktan çı - kıyor, ihtizaz eden bir âlem, çoğan, ağılayan, hüçküran bir kâinat oluyordu. Artık biz bu kemanı dinlemeyeceğiz. Bir haftadanberi, Türk musikisi en sadık âşklarından birini, san'at, en yükek ve lâyık bir mümessilini kaybet - ti. Ben de, bütün o meziyetleri câmi, hassas ve vefakâr bir dosta ağılıyo - rum.

Ve şu anda, onun kemanından fı - kıran bir seyli nağmat kulağıma sa - lıkı aksediyormuş gibi, Mevlânâmın rûbâisini kendi kendime, hazin hana - tekrar ediyorum:

Ey bangî rûbâb, ez kücâ miyâ
Pür âteşü pürfitne-ü pür gavvâl
Esrarı dîlest her çi mifermâi!

E. Ekrem Talu

Parti vilâyet kongresi yarın toplanıyor

Cümhuriyet Halk Partisi vilâyet kongresi yarın öğlen evvel saat 10 da toplanacaktır. Kongrede vilâyet parti idare heyeti reisi ve par - lâyet müfettişi Reşad Mimaroglu bir nutuk söyleyecek ve partinin bir yıl - lık çalışmasını anlatacaktır.

Vilâyet kongresinde, ocak, na - hiye ve kaza kongrelerinde tesbit olunan dilekler görüşülecektir. Vi - lâyet kongresine kaza kongresinden seçilen murahhaslar iştirak edeceklerdir. Vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar ile, kaymakamlar da kongrede hazır bulunacaklardır. Parti vilâyet kongresi üç gün de - vam edecektir.

Kıskaç delikanlı tevkiif edildi

Annesi Aşşe ile birlikte, Cibali cad - desinden geçmekte olan Bahriye a - lında bir kızın önüne çıkarak genç kız - ı vücudunun müteaddid yerlerinden, bıçakla ağır surette yaralayan Fa - rik, dül sorgusu yapılmak üzere bir - rinci sulh ceza hâkimliğine tevdi e - dilmiştir.

Faruk, kıskaçlı yüzünden Bahri - yeyi yaraladığını itiraf etmiş ve sor - gusunu müteakib tevkiif olunmuştur.

TAKVİM

1 incikanun		Arabi sa -	
Kumî sen	1856	24	1857
1 inci-haun	11	Resmî sen	1947
SALI			
LUNES			
Zilkade			
28	29	30	31
28	29	30	31
Ogü	akıd	A şe	
28	29	30	31
28	29	30	31

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

İngiliz kabinesinde yapılan tadilat

Almanlar kızdılar, Amerikalılar memnun

Vaşington 23 (A.A.) — İngilizlerin Amerika büyük elçiliği için Lord Halifaxın seçilmiş olmasından dolayı Amerika devlet adamları denizin bir memnuniyet gösteriyorlar.

Edenin İngiltere hariciye nezaretine tayininde gazetelerde ve Amerika efkârı umumiyesinde çok iyi karşılanmıştır. Filhakika Amerikada Eden, diktatörlere karşı taviz siyasetine daima muhalefet etmiş ve bu hususta bütün gayretini sarfetmiş bir devlet adamı olarak tanınmıştır ve böyle kalmaktadır. Amerikalıların fikri şudur ki, tarih Edenin vaktinde almış olduğu vaziyeti tamamiyle haklı çıkarmıştır.

İngiliz matbuatının mütealefı
Londra 23 (A.A.) — Vikont Halifaxın İngilterenin Amerika sefirliği sıfatıyla müteveffa Marki de Lothianın yerine getirilmesi ile İngiliz kabinesinde husule gelen değişiklik İngilterenin her işe o işin ehli bulup getirmekteki meharretini gösteren yeni bir misal teşkil etmektedir.

Times, bu hususta şöyle yazıyor: Lord Halifaxın Vaşingtonda iyi karşılanacağına şüphe yoktur. Çöçilin kendi hariciye nazırını bu iş için edatması manidardır. Bu tayin İngiliz başvekilinin Amerika ile daha sıkı bir iş birliği yapmak suretiyle harbi ve sulhi kazanacağından emin bulunduğunu gösteren kat'i bir delildir.

News Chronicle diyor ki:
"İngiliz - Amerikan rabitasının faydaları menfaatini tebarüz ettirmek için Çöçil, bizzat kendisi Vaşingtona gitmediği takdirde bundan daha iyi bir tedbir alamazdı."

Daily Express, gazetesi şöyle yazmaktadır:

"Halifax, Çöçilin en samimi danışmanları Ruzvelte anlatılabilir. Yeni sefir Ruzvelte yeni iş planlarına ne zaman hız vermesi lazım geleceğini söyliyebilir. Seri kararlar da itihaz edilecektir."

Alman gazetelerinin neşriyatı
Berlin 23 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Alman gazeteleri, Eden, Margeson ve Lord Halifaxın yeni vaziyetlerine tayinlerinin İngiliz zimamın mahafilinin harbi temayülünü çok daha açık bir tarzda göstermekte olduğunu tebarüz ettirmektedir. Alman gazetelerine göre, bu tayinlerden en mühimmi Edenin hariciye nazırına getirilmesidir.

Berliner Birsen Zeitung diyor ki: "Eden ile İngiliz hariciye nezaretine yüksek siyasete şimdiki kadar gösterdiği faaliyetin esasını otoriter özelliklere karşı hemen hemen paşalık denemek bir kin ve Alman milliyetlerinin hayatı haklarını kat'i surette inkârı teşkil etmiş olan bir adam gelmiş bulunuyor. Öncevire cemiyeti, kolektif emniyet ve ember altına alma, Edenin Versailles statüsünü muhafaza etmek ve tahvil-etmek için istinat noktası olarak ele aldığı üç temel direğini terk etmekte idi, fakat bu direklenden hiç birisi bugün artık mevcut değildir."

Edenin hariciye nazırına tayini ile, Londrada, İngiliz - Rus mübahasetlerinde bir iyileşme ve Ja-ponya, İspanyaya ve diğer bütün devletler dostlarına (daha enerjik bir hareket) beklenmektedir. Fakat bu hayallerin cevabı ancak İngilizlerin verici olacaktır. Bütün milletler ve aynı zamanda Rus milliyetleri hariciye nazır olarak Edende, daha bugünden maziye aid bulunan iş birliği ve sulh içinde yapılıp yapılmadığını dünyasında yerli olmanın bir delilinin hakiki çehresini görmektedirler."

Deutsche Allgemeine Zeitung, diyor ki:

"Zerri tedbirler hariciye nazırını, yeni Almanyanın ve İtalyanın düşmanı olmuştur. Çöçil ve Eden, bütün Alman milletlerini reddeden İngiliz uyusuzluğunu, temsil etmektedirler. Çöçil ve Eden, harbi temsil etmektedirler."

Eden işe başladı
Londra 23 (A.A.) — Royter acentasının diplomatik muhabirinin bildirmesine göre Lord Halifaxın yeni vaziyetinde ilk günlerinde İngilterenin Vaşington büyük elçiliği vazifesini devralmaya başlamıştır.

Yeni hariciye nazırını Eden vazifeye bugün başlamıştır.

Adliye Vekili iyileşti
Ankara 23 (Hususi) — Adliye

Millet Meclisinin dünkü içtimalı

Milli Müdafaa Vekili yerli malı kumaştan elbise giyilmesine, Sıhhat Vekili de merkez hıfzıssıhha enstitüsüne dair izahat verdiler

Ankara 23 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Şemsettin Günaltayın başkanlığında toplanarak belediye başkanlığına toplama kararı ve İbrahim Tali bey heyetinin fen işleri teşkilatına aid kanuna bir madde ve telgraf, telefon kanununun yedinci maddesinin tadiline mütedair kanunun birinci maddesine bir fıkraya ilavesine aid kanun lâyihaları ile, askerî izin kanununun birinci maddesine bir fıkraya ve jandarma erat kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna yeni bazı hükümler ilavesine aid kanun lâyihalarının ikinci müzakerelerini yapıp kabul etmiştir.

Türkiye, Romanya arasında ticarî anlaşmaya zeyil olarak imzalanan protokolun Türkiye ve Romanya tediye anlaşması mucibince açılmış bulunan klering hesablarında yapılacak peşin tediyele aid anlaşmanın ve Türkiye - Romanya arasında 29 Sonkânun 1940 da teati edilmiş mektubların tasdiklerine aid kanun lâyihaları Türkiye - Yugoslavya ham afyon satışı anlaşmasının 1 Nisan 940 dan itibaren üç ay müddetle temdidine aid anlaşmanın, her iki hükümet arasında ham afyon satışı hakkındaki münazam protokolun ve Türk - Yunan ticaret ve tediye anlaşmasının tasdiklerine aid kanun lâyihaları da bugün Meclisin birinci müzakerelerini yapmış olduğu maddeler arasında bulunmaktadır.

B. M. Meclisi gene bu toplantısında gözcülük hakkındaki kanun lâyihasının birinci müzakeresi yapıp ve Türkiye cümhuriyeti merkez hıfzıssıhha enstitüsü ve hıfzıssıhha mektebi teşkiline aid kanun lâyihasının da encümüne iade edilen onuncu maddesini son iki neşir maddeleri hariç olmak üzere diğer maddelerinin birinci müzakereleri bitirilmiştir. Bu kanun müzakeresi esnasında ileri sürülen bazı mütealemler, ve enstitünün basardığı ve basmakta bulunduğu işler üzerinde hatibler tarafından ileri sürülen tekliflere karşılık olarak Sıhhat ve İktimal Muavenet Vekili demiştir ki:

"Arkadaşlarımızın hıfzıssıhha müessesesine takdir yolu gözlerini sükmaları karşılığında müteavazane çalışmaların tebarüz ettirilmesi olusundan dolayı memnuniyetimi husuzunuzda arz ederim.

Refik Saydamın 938 senesinde tesis etmiş olduğu bu müessesesessiz, sadasız çalışmasına devam etmiş ve bugün memleketin ihtiyacına cevap verirken başka komşuları da yardım edecek bir hale gelmiştir, bravo sesleri alkışlar orada çalışan arkadaşlarımız çok mütevazı ve sessiz sadasız işlerini görmeye devam etmektedir.

Bu arkadaşlarımızın en büyük zevkleri işlerindeki muvaffakiyetlerle günden güne tekemmüllerinin hissedilişidir. Başka hiç bir maddemelleri yoktur. Müessesenin istiklalîyeti meselesini istikbale terkediyoruz. Bu iş üzerinde mütedavil sermaye vesaire ile beraber belki bes altı sene sonra yeni bir hamle yapacağız. O vakit bunu husuzunuza getirmiş oluruz. Bugünkü vaziyette bugünkü şekilde çalışmasını daha faydalı, daha verimli görüyoruz. Yani mektebden çıkmış gençlerimizi buradan geçirmek çok sayı arızudur. Bizim de arzumuzdur. Fakat bugün falan kazanın hekimî yoktur diye tazyik altında bulunduğu müz bir zamanda hekimlerimiz buradan geçirecek zaman kaybedecek vaziyette değiliz. Bunu telâfi etmek için takib ettiğimiz usul şudur: Buralara aldığımız hekimler zaten hizmet mecburiyeti olanlardır. Tib Tabele yurdunda bulunanlara öğretilmek için konferanslar açmışızdır. Bu bilgileri bu konferanslarla öğretilmiş bulunuyoruz. Maamafih vakti geldiği zaman bütün eksiklikleri tamamladığımız zaman hekimlerimiz bu kararlardan geçtikten sonra gönderelim diye istihdamda bulunacağız. Müessesede çalışan arkadaşlarımızın istikballe ilgili meselesine gelince, bunlar barame dahildirler, ücretli kısımdadırlar.

Vekâlet ücretten maşa geçecekler arasında müesseseyi ilk safa almıştır. Hükümet ücretlerin maşa tahvil işini tektik etmektedir. Bu meydana habulunmaktadır.

Emin Sağat ve diğer arkadaşlarımızın

Yerli malı kumaştan elbise giyilmesine dair kanunun birinci maddesine müzeyyel kanun lâyihasının müzakeresi esnasında da serdedilen mütealemlere cevap veren Milli Müdafaa Vekili Safet Arıkan, mevzu müzakerede olan kanunun bir zaruretini ifadesi olduğuna işaret etmiş ve demiştir ki:

Temin ederim ki bugün mevcut millî fabrikalarımızı tam mânasile işgal etmiş bulunuyoruz. Bu işgalde de devam edeceğiz. Bunun haricinde zaruret hâsil olursa ona cevap vermeye hazırız. Yoksa memleket dahiline millî malımız varken millî kabiliyetimiz varken, fabrikalarımız işlerken tabiatle haricet mal almak işimiz gelmez. Sonra malumumuz ki bugün vaziyetimiz sizce de malumdur. Günün birinde milyonları mütevaciz bir orduya ortaya çıkarabilmek için herhalde ihtiyatı ve tedbirli bulunmak lazımdır. Lütfedip bu kanunu çıkarırsanız millî fabrikalarımızın yapmaktaki olduğu imalâtta daimî surette istifade etmeye ve onları işletmeye takdimen ve terihan yapmaktakiler bu müsaadeden de istifade kapısını açmış oluyoruz.

İzahat müteakib kanunun maddeleri okunarak birinci müzakeresi bitirilmiştir.

Büyük Millet Meclisi gelecek toplantısını Çarşamba günü yapacaktır.

Romanyaya yeni Alman kit'aları geldi

Bükreş 23 (A.A.) — Stefani: Gazetelerin verdiği bir habere göre ayın 17 nci ve 18 inci günleri Tamsıvara yeniden Alman talim ve terbiye kit'aları sevk edilmiştir. Bu kit'alara kumanda etmekte olan General Huber, Tamsıvar civarındaki

devamını temin için karşı tarafı dürüst

Yugoslavyanın Şuşak limanı bomba'andı

Belgrad 23 (A.A.) — Arala ajansı Neşrolunan resmî bir tebliğde deniliyor ki:

"21-22 Kânunuevvel gecesi saat 1.30 da milliyeti meşhur bir tayyare Şuşak üzerine iki bomba atmıştır. Bombalar patlamış, bazı hasarı mücbir olmuş ve 7 kişi hafifçe yaralanmıştır."

Yunan köyleri zaptedildi

Yunan köyleri zaptedildi

Siyaset AL EMINDE

İngiliz kabinesinde yapılan iki değişiklik

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiliz hariciye nazır Lord Halifaxın Vaşingtona sefir oldu. Çöçil kabinesinin harbiye nazırını E. Denin onun yerine hariciye nezareti işlerini deruhde etti. Umumiyetle kabine değişiklikleri onu daha mütecanis kılmak arzusunun doğurduğu takviye tedbirleridir. Bazı ahvalde ise, bilhassa fevkalâde şartlar içinde zâf sebeplerinin muhtelif şekil ve suretlerdeki tezahürlerinden ibarettir. Fakat İngiliz kabinesinde bu defa yapılan bu değişiklik yalnız umumî kaidenin çerçevesine dahil bir tedbir olmakla kalmıyor, aynı zamanda geçmişe aid vukuatı daha iyi hatırlatacak bir tamir amelîyesi mahiyetini alıyor, bu umumî mülâhazaları daha iyi kavramak için yakın mazinin hâdiselerini söyle bir hatırlamak ve bugünkü harbe takaddüm eden vukuat silsilesine zihnen bir geçid resmi olsun yapılmak kâfidir. Bu arada, sahenin üstünde mevki alan şahısların hüviyetlerini de gözden uzak bulundurmak lazımdır.

Meselâ Lord Halifaxı ele alalım. Bu zatın Vaşingtona tayininden evvel İngiltereyi Amerika temsil eden Lord Lothian İngiliz - Amerikan iş birliğinin kemal derecesine değışile bile bugünkü ehemmiyetli mevkiine yükseltmeye muvaffak olan bir adamdır. Bu mesai iştiraki nin bundan sonra çok daha ehemmiyet almak lüzumunu hissettirdiği bir devirde bu zatın hayata veda etmesi, onun bıraktığı boşluğu kifafile dolduracak bir halefe ihtiyacı hissettirmiştir. Felsefi teşekkülü ve püritan ahlâkile temayüz eden Lord Halifax bu vazifeyi, iste bu sebeble deruhde etmektedir.

Harbin başlangıcında orduya binbaş olarak ihtihak eden ve sonra kabineye, kabine dışında kaldıktan sonra tâli bir vaziyette giren Mister Edene gelince:

Fedakârlık yolile sulhun muhafaza edilebileceği zihniyetine kurban edilen bu zat, bugünkü harbin tohumlan ekilimeye başladığı sıralarda ifrata kaçan bir durum ihdas etmekle beraber İngiltere ile Fransanın kat'i bir hattı hareket ihtiyacı etmelerini müdafaa etmiş, sulh haline fazla bel bağlamadan harizlikli davranmanın münasib olacağı tezini ileri sürmüştü.

Mister Çemberlayn bu noktayı nazarı kabul etmedi. Bir takım anlaşma teşebbüslerine girişti. Derin hayal inkısarlarına uğradı ve nihayet büyük bir ızdırab içinde hayata gözlerini kapadı. Mister Edenin eski mevkine gelmesi, kuvvete kuvvetle mukabele edilmesi kanaatinin İngilterede her zamandan daha hâkim bir rol oynadığını gösteriyor. Bu bakımdan, son tedbirleri ziyadesile savanı dikkat bulmamak mümkün değildir.

Selim Ragıp Emeç
Polonya Umumi Valisinin nutku

"Polonya Almandır ve Alman kalacaktır, burada bir Alman devleti kuracağız"

Londra 23 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Alman işgalı altında bulunan Polonya umumi valisi Frank, Cracow'da söylediği bir nutukta başlica sunları şöylelemiştir:

"Adolf Hitler hiç kimsenin mümanaatına maruz kalmaksızın dünyayı idare etmek üzere intihab edilmiştir. Allahın en büyük inayeti ki ona Almandır diyebiliyoruz. Polonya ikiye ayrılmıştır. Fakat 1918 den 1938 e kadar geçen 20 sene bir daha avdet etmeyecektir. Bu memleket Almandır ve Alman kalacaktır. Bu memleket mağrur ve kuvvetli bir Alman devleti kurmak arzusunuzdur."

Mançester şehri ilk uzun hava hücumuna uğradı

Londra 23 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

Mannheim'deki sınav tesisat İngiliz hava kuvvetlerine mensub bombardıman tayyarelerinin dün geceki hedeflerini teşkil etmiştir.

Diğer taraftan Rhin sahili karşısında bulunan Ludwigsghaven'de yangınlar çıkarılmış ve infilâklar işitilmişdir.

Rhin havzasında diğer bazı hedefler de bombardıman edilmiştir.

Flessingue, Dunkerque ve Calais limanlarında işgal altında bulunan arazideki hava meydanlarına hücumlar yapılmıştır.

Tayyarelerimizden biri kayıbdır.

Almanların akınları
Dün gece, Mançester şehri, ilk uzun bombardımana uğramıştır. Mançestere hücum, güneşin batmasından birer saat sonra başlamıştır. Alman tayyareleri gnis bir muntaka üzerinde yelpaze halinde açılmışlar ve müvâd taktikleri mucibince, evvelâ yangın bombardımanına atmağa başlamışlardır. Yangınlar çıkmış, fakat daha alarmdan evvel tamamilen seferber edilmiş olan itfaiye servisleri, derhal faaliyete geçmiştir. Hücumun en şiddetli devresinde bile yangınlarla mücadeleye devam etmiş olan itfaiyenin gösterdiği kahramanlık bilhassa tebarüz ettirilmiştir. Ölü ve yaralı miktarda henüz tesbit edilmemiştir. Fakat bomba isabet eden binaların enkazı altında bir

Yunan köyleri zaptedildi

Yunan köyleri zaptedildi

Yunan köyleri zaptedildi

Fransada vaziyet

Almanlar Laval'in vaziyetinden hâlâ memnun değillermiş

Londra 23 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin Nevyork muhabiri sunları yazmaktadır:

Vichy'de hâkim olan kanaate göre, Almanlar Laval'in vaziyetinden hâlâ memnun değildiler. Diğer taraftan, Vichy'de hüküm süren büyük siyasi faaliyet hakkında hiçbir tafsilât mevcut bulunmamakla beraber bu faaliyetin Fransızların, dahill vaziyetlerini sarahatle tayin etmek ve mareşal Petain'ın sırf kendi iradesile bir nazırı azledip edemeyeceğini anlamak istediklerine delâlet ettiği anlaşılmaktadır. Mareşal Petain'ın Hitler'e uzun bir telgraf göndererek Laval'den ayrılmasının sebeplerini izah ettiği bildirilmektedir. Alman muhtelif haberlere göre, Almanlar Fransanın iki kısmını tefrik eden hattı 20 İkkânun - dan 10 Sonkânuna kadar kapayacaklarını bildirmişlerdir.

Bern 23 (A.A.) — D. N. B. :
Vichy'den alınan haberlere göre, mareşal Petain'ın sekiz gün evvel teşkil oluncak üzere bildirildiği istişari meclisi, sene nihayetinden evvel kurulacaktır. Muvakkat bir parlamento rolü oynayacak olan bu meclis, 150 azadan tereküb edecektir. Bunlardan yekün olduğu takdirde, meclise bir eski parlamento azası gönderilecektir. Geri kalan 50 aza Fransaya hizmet etmiş olanlar arasında mareşal Petain tarafından tayin edilecektir. Bunlar arasında ticaret ve san'at mümesilleri de bulunacaktır.

Temps gazetesinin manidar bir makalesi
Lyon 23 (A.A.) — «Temps» gazetesi yazdığı bir başnakalede diyor ki:

"Geniş müstemleke topraklarımızı olduğu gibi muhafaza ediyoruz. Navatandaki kuvvetlerimiz yekün olduğu sırada denizsın topraklarımızın parçalanacağı zannedilebilir ve hiç şüphe yok ki, eğer Fransız idaresi şiddet ve tedhiye istinad etmiş olsa idi bu böyle olacaktı."

«Temps» gazetesi, insanlığın en yüksek manevi kıymetlerini temsil eden Fransız bayrağının şerefi, Fransız himayesinde bulunan halk nazarında kat'iyen düşmemiş olduğunu ehemmiyetle kaydettikten sonra diyor ki:

"Memleketimizin galibe karşı girişmiş olduğu taahhüde kat'iyen yerine getirmeğe ve mütareke şartlarını itina ile tatbika karar vermiş olduğuna biliyoruz. Fakat mütareke buze imparatorluğu ve bu imparatorluğun müdafasını ve müdafaa vasıtalarını bırakmıştır. Bunu eski mütefiklerimiz karşı ve keza Hindi Cinde yaptık."

Bu azimli vaziyet, muahedelerin ihlâline müsaade etmemek ve topraklarımızın tamamlılığını muhafaza eylemek hususundaki kat'irademîzi isbat eder."

Mançester şehri ilk uzun hava hücumuna uğradı

Londra 23 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

Mannheim'deki sınav tesisat İngiliz hava kuvvetlerine mensub bombardıman tayyarelerinin dün geceki hedeflerini teşkil etmiştir.

Diğer taraftan Rhin sahili karşısında bulunan Ludwigsghaven'de yangınlar çıkarılmış ve infilâklar işitilmişdir.

Rhin havzasında diğer bazı hedefler de bombardıman edilmiştir.

Flessingue, Dunkerque ve Calais limanlarında işgal altında bulunan arazideki hava meydanlarına hücumlar yapılmıştır.

Tayyarelerimizden biri kayıbdır.

Almanların akınları
Dün gece, Mançester şehri, ilk uzun bombardımana uğramıştır. Mançestere hücum, güneşin batmasından birer saat sonra başlamıştır. Alman tayyareleri gnis bir muntaka üzerinde yelpaze halinde açılmışlar ve müvâd taktikleri mucibince, evvelâ yangın bombardımanına atmağa başlamışlardır. Yangınlar çıkmış, fakat daha alarmdan evvel tamamilen seferber edilmiş olan itfaiye servisleri, derhal faaliyete geçmiştir. Hücumun en şiddetli devresinde bile yangınlarla mücadeleye devam etmiş olan itfaiyenin gösterdiği kahramanlık bilhassa tebarüz ettirilmiştir. Ölü ve yaralı miktarda henüz tesbit edilmemiştir. Fakat bomba isabet eden binaların enkazı altında bir

Yunan köyleri zaptedildi

Yunan köyleri zaptedildi

Yunan köyleri zaptedildi

Yunan köyleri zaptedildi

Yunan köyleri zaptedildi

Makineye verilirken

ELENLER İKİ KASABA BİRDEN İŞGAL ETTİLER

İngiliz tayyareleri Arnavudlukta petrol kuyularını bombaladı

Atina, 24 (A.A.) — Yunan kuvvetleri dün, Tepedelen yolunda iki mühim kasaba işgal etmişlerdir. Klisura ve Tepedelen civarında yeni tepeler ele geçirilmiştir. Avlonya'nın İngiliz gemileri tarafından bombardımanı İtalyanların maneviyatı üzerinde müthiş bir tesir yapmıştır.

İngilizlerin hava faaliyeti
Kahire, 24 (A.A.) — Hava umumî karargâhının tebliği:

21 i 22 ye bağlayan gece zarfında, Bingazi yakınındaki Berka ve Benina tayyare meydanları hava filolarının tarafından şiddetle bombardımanmıştır. Berkada büyük yangınlar çıkarılmıştır. Hangarlar arasında şiddetli infilâklar vukubulmuştur. Beninada da, yangınlara ve infilâklara sebebiyet verilmiştir. İki hangarın alevler içinde kaldığı ve bir üçüncünün de ciddi surette hasara uğradığı müşahade edilmiştir.

Aynı gecede, tayyarelerimiz Tobru iklimanı ve askerî hedeflerini de bombalamıştır. Burada mühim hasar ikâ edilmiştir.

Arnavudlukta Ergiri üzerinde şiddetli bir hava muharebesi cereyan etmiştir.

9 avcı tayyaremiz 50 düşman tayyaresine karşılasmış, düşmanın 8 tayyaresinin tahrib edildiği ve diğer besinin de muhtemel olarak düşürüldüğü görülmüştür. Tayyarelerimizden ikisi üslerine dönmemiştir. Bunlardan birisinin pilotu paraşütle indiği sırada mitralvöz ateşine tutulmuştur. Ayrıca Kukofta petrol kuyularına hücumda bulunulmuştur. Bütün bombardıman hedef itihaz edilen muntaka dahiline düşmüştür. Bir elektrik fabrikasına da bombalar isabet etmiştir.

Fransız - Alman müzakereleri tekrar baş'adı

Bern, 24 (A.A.) — Fransız - Alman müzakerelerinin yeniden başladığı haber verilmektedir. İsviçre gazeteleri, Fransız murahhası vasıtasile Alman taleplerine cevap verildiğini yazmaktadır.

Ültimatın haberi doğru değil
Vişi, 24 (A.A.) — Alman hükümeti tarafından Vişi hükümetine bir ultiमत tevdi edildiği dair çıkan haberler tektiz edilmektedir.

Lord Halifaxın Vaşington elçiliği Amerikada memnuniyetle karşılandı

Vaşington, 24 (A.A.) — Hariciye nazır Hulle, dün neşrettiği bir beyannamede Lord Halifaxın Vaşingtona sefir tayin edilmesinin Amerika hükümeti tarafından memnuniyetle karşılandığını bildirmiştir.

Hariciye nazır beyannamesinde, Lord Halifaxla birlikte çalışmaya başlamak anını sabırsızlıkla bekliyoruz, demektedir.

meliyesine bu sabah devam olunmuştur.

Alman tebliği
Berlin 23 (A.A.) — Alman orduların başkumandanlığının tebliği:

Dün gündüz, hava kuvvetlerinin faaliyeti, umumiyet itibarile, silâhli keşif uçularına inhisar etmiştir. Bir keşif tayyaresi, İngilterenin en büyük alominyum madenini teskil eden şimalîskocya'da kâin Ford-Williana hücum etmiştir. Hava dafi bataryalarının şiddetli faaliyetine rağmen, tayyare cesaretle çok zıktan uçarak madene hücum etmiş ve madenin en mühim tesisatı üzerine tam isabetler kaydetmiştir. İnfilâklar müşahade olunmuştur.

22/23 Kânunuevvel gecesi, ağır bombardıman tayyarelerinden mürekkebe kuvvetli teşekküller, çok büyük muvaffakiyetle, Mançesterdeki mühim endüstri tesisatına hücum etmişlerdir. Bu hücum neticesinde, fabrikalarda ve denizlerde

Şehir Haberleri

Fuhuş mücadelesi garib ve şayanı dikkat bir vak'aya sebep o'du

Fuhuşla mücadeleye ehemmiyetle devam eden ahlak zabıtası memurları, dün de şehrin muhtelif yerlerindeki umumi evlerde araştırmalar yapmışlardır.

Zabitanın bu mütemadi takib ve faaliyeti karşısında bazı fuhuş yuvası sahiplerinin yakalanmamak için akla gelmedik çare ve hilelere başvurdukları görülmüştür.

Bu cümleden olmak üzere, dün umumi evlerden birine ani bir cürmü meşud tertib eden zabıta memurları bu evin bütün odalarını vesair yerlerini aradıkları halde içeride ancak bir kadın bulmuşlardır. Bu vaziyet karşısında büsbütün şüphelenen memurlar, bu evin zemin katına inmişler, bodrum katında tetkikat yapılarak, burada demir bir kapak görmüşlerdir.

Cok belirsiz bir tarzda yerleştirilmiş olan bu kapak açılınca, içeriden kadın çığlıkları duyulmuştur.

Derhal bu kapağa dayalı merdivenden aşağıya inen memurlar, burada on kadar kadının saklanmış olduğunu hayretle görmüşlerdir. Bu kadınlarla, ev sahibi yakalanmış ve haklarında kanunî takibata başlanmıştır.

İhracat emti'asına yalnız Ticaret Vekâleti lisans verecek

1 Kânunusani 1941 tarihinden itibaren, gerek mütaka ticaret müdürlüğü ve gerekse birliklerin lisans verme salâhiyetleri kaldırılacak ve lisanslar doğrudan doğruya Vekâlet tarafından verilecektir.

Harice mal ihrac etmek için lisans almak isteyenlerin taleplerinin kısa bir zamanda is'afını temin makadise, Vekâlette ayrıca bir lisans bürosu teşkil edilmiştir. Bu suretle Vekâlete yapılacak müracaatlar günü gününe karşılanacaktır.

Gümrüklerdeki sahipsiz kahveler

Şehrimizdeki kahve stoklarının önümüzdeki ay nihayetine kadar ihtiyacı karşılayabileceği bildirilmektedir. Bu maksadla gümrüklerde bulunan Vekâlet emrindeki sahipsiz kahvenin piyasaya çıkarılması için Vekâletten müsaade istenmiştir. Müsaade geldikten sonra bu kahveler piyasaya arz edilecektir. Bundan başka Brezilyaya yapılan siparişlerin de yakın bir zamanda neticeleneceği ve kâfi miktarda kahvenin memleketimize geleceği bildirilmektedir.

San'at mektepleri mezunları cemiyetinin kongresi

Türkiye San'at Mektepleri Mezunları Cemiyeti Başkanlığından: Umumi kongremiz 29/12/940 Pazar günü saat 11 de Eminönü Halkevinde toplanacaktır. Azamızın gelmelerini rica ederiz.

Kömürden zehirlenerek öldü

Ayvansarayda oturan Ahmed adında bir amele, evvelki gün odasında yaktığı mangal kömüründen zehirlenmiş ve kaldırıldığı Balat hastanesinde de dün ölmüştür.

Vak'a etrafında zabıta ve adliye tahkikat yapmaktadır.

Kâzım Dirik şehrimizde

Trakya Umumi Müfettişi General Kâzım Dirik, dün Trakyadan şehrimize gelmiştir. General Kâzım Dirik öğleden sonra Nafta Müdürlüğünde meşgul olmuş ve İstanbul - Trakya arasındaki yol inşaat işlerini tetkik etmiştir.

İmar faaliyetinin yeni bir safhası başlıyor

Edirnekapı - Topkapı arasında 200 bin lira sarf ile büyük bir költürpark yapılacak, Karaköypalası karşıya yıkılıyor

Şehir Meclisinin, İnkiteğin toplantısında müzakere ve kabul ettiği muhtelif imar plânları, belediye imar işleri müdürü tarafından Ankara'ya götürülerek tasdik ettirilmiştir. İmar müdürü dün sabah Ankara'dan şehrimize dönmüştür.

Tasdik edilen yeni imar plânları, Karaköy - Tophane, Karaköy - Azapkapı, Beyazid - Edirnekapı - Silivrikapı, adliye sarayının yapı lacağı sahayı ihtiva eden Sultanahmed meydanı ve Boğazın Anadolu sahiline aid plânlarıdır. Yeni plânlara göre, cami vesaire gibi tarihi kıymeti haiz âbidelerin etrafı açılmakta ve bunlar yeşil sahalara içine alınmaktadır. Tophane - Karaköy plânına göre, Tophanede büyük bir meydan açılacak, Merkez komutanlığı binası kaldırılacaktır. Tophanedeki çeşmenin etrafı açılacak ve burası bir köşe teşkil edecektir.

Azapkapıdaki çeşme bir meydan ortasına alınacak ve Sinan'ın camisi

etrafındaki binalar kaldırılacaktır. Azapkapıdan Şişhaneye doğru gidilen kısımda büyük bir çocuk bahçesi yapılacaktır.

Beyazid - Aksaray yolunda Sütcü bostanı güzel bir yeşillik haline getirilecek, Valide ve Lâleli camilerinin etrafı tamamen açılacaktır.

Edirnekapı - Topkapı arasındaki sahada 200 bin liralık bir istinâlakle büyük bir költürpark vücutte getirilecektir.

Edirnekapıdaki Çukurbostan, spor sahası haline ifrağ edilecektir.

Karaköyde, Karaköypalası vaziyetini aynen muhafaza edecek, Karaköypalası karşındaki binalar kaldırılarak burada büyük bir meydan yapılacaktır. İmar plânları tasdik edilen sahalardan bir kısmında vakında faaliyete geçilecektir. Belediye imar müdürlüğü Karaköy meydanına aid bir maket yaptıracaktır.

Dün iki kömür bir kumaş muhtekiri yakalandı

Heybeliada kömürcülük yapan Mehmed Aksoy'un beş buçuk kuruşa satılması lazım gelen Anadolu mangal kömürünü altı buçuk kuruşa satmak suretile millî korunma kanununa muhalefette bulunduğu mahalli zabıtası tarafından tebsit edilerek kendisini dün cürmü meşud halinde yakalamıştır.

Hakkında tanzim edilen cürmü meşud zaptile Mehmed Aksoy müddeumumiliğe teslim edilmiştir. Ağahamamında Yeniceddede kömürü Ömer Yılmazın da dükkânında mevcut kömürü muayene narktan fazla fiatla sattığı görülmüş, yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Bunlardan başka Bomontide Elekçi sokağında İpekçi apartmanında oturan ve Sultanhamanında Rızapasa caddesinde 112 savılı dükkânda kumaşçılık yapan David de Kâmil adında bir müşteriye metresi 775 kuruşa satılması lazım gelen kumaş 1075 kuruşa satarken suç üstü yakalanmıştır.

Hakkındaki zabıta tahkikatının ikmalini müteakib David de müddeumumiliğe verilecektir.

Hırsız kumpanyası kurmuşlar

Yakub, Mustafa ve Necmi adlarında üç kafadar aralarında bir kumpanya kurarak hırsızlık yapmağa karar vermişlerdir.

Bu üç kafadar geçenlerde bu maksadla faaliyete geçerek bazı ev ve dükkânlardan, yatak çarşafı, pijama ve kavurma çalmışlar ve bu faaliyetlerini devam ederlerken de zabıta tarafından yakalanmışlardır.

Dün, Sultanahmed birinci sulh ceza hâkimi Reşid'in huzuruna çıkarılan suçluların üçü de, cürümlerini itiraf etmişlerdir.

Mahkeme, isticvablarını müteakib her üç suçlunun da tevkifine karar vermiş ve tahkikat evrakını müddeumumiliğe göndermiştir.

İthalât birlikleri birleştirilmiyor

İthalât birliklerinin tebsit edilerek, muhtelif branşlarla meşgul olan kişilerin yerine tek birlik usulü ikame edileceği yazılmıştı. Öğrendüğimize göre, birliklerin birleştirileceği haberi doğru değildir ve bunlar eski şekilde mesailerine devam edeceklerdir.

Münakalât Vekili bugün Ankara'ya gidiyor

Trakya'ya giderek, İstanbul - Edirne tren hattındaki sel tahribatını tetkik eden Münakalât Vekili Cevdet Kerim İnceyayı, evvelki gece otomobile şehrimize dönmüştür.

Cevdet Kerim İnceyayı, dün akşam vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdarı belediyede ziyaret ederek bir müddet görüşmüştür.

Münakalât Vekili, bugün şehrimizde bazı tetkiklerde bulunduktan sonra akşama Ankara'ya hareket edecektir.

Dün Amerikaya 100 bin liralık tütün gönderdik

Dün 110 bin liralık ihracat yapılmıştır. İhracatın en mühim kısmını, Basra yolile Amerikaya sevkedilen 100 bin liralık yaprak tütün teşkil etmektedir. Bu suretle Amerikalıların İstanbul piyasasından aldıkları tütün mühim bir vektüna baliğ olmaktadır. Ayrıca, İsviçreye de 5000 liralık iç fındık sevkedilmiştir.

Küçük haberler

● Yenimahallede Dere sokağında 3 numaralı evde oturan Zehra Armağanla, Nuri Şenduran odalarında yaktıkları mangaldan zehirlenmişler, tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmışlardır.

● Kuruçeşmede Kaplan vapuru num çarpması parçalanmış Lütfi kapının idaresindeki motörden denize dökülen benzinin ve gaz tenekelerinin çıkarılmasına devam edilmektedir.

● Kaza mahallinden dün de 56 bidon, 886 sağlam benzin tenekesi, 76 bozuk tenekeler çıkarılmıştır.

● Altıncı şube memurları dün de muhtelif seyrüsefer nizamlarına aykırı harekette bulunan 10 şoförle seyir halinde olan tramvaylara atılıp ve basamakta seyahat eden 41 kişiyi yakalamışlar ve bunlar hakkındaki zabıt varakası tanzim etmişlerdir.

● Sultanahmedde bir odada beraber yattıkları arkadaşları Arife Hayriye aid gömlek ve elbiseleri çalmaktan suçlu Bahtiyarın duruşmasına dün birinci sulh ceza mahkemesinde devam edilmiş ve karara bağlanmıştır.

● Suçu sabit görülen Bahtiyar, yedi ay hapse mahkûm edilmiş ve kararın tefhimini müteakib tevkif olunmuştur.

Tunanın donması bir kısım ticarî münasebatımızı sekteye uğrattı

Evvelce de yazdığımız gibi Tuna yolile yapılan nakliyat, nehrin donması yüzünden kısmen durmuş bulunmaktadır. Bu münasebetle evvelce Macaristana Tuna yolile sevkedilen 1500 ton pik demirin Tuna nehrinin donması yüzünden, mahalline vâsil olup olmadığı henüz öğrenilememiştir. Keza Macaristandan memleketimize gelecek olan 500 tonluk parti halindeki tel ve çivilerin de aynı sebebden gecikmiş olduğu anlaşılmaktadır. Tuna yolile yapılan nakliyatın, bu suretle inkişaat uğraması üzerine bilhassa şimal Avrupası ve bu arada İskandinav devletleri ile yapılan ticaretimiz münhasıran kara yoluna ihisar etmiş bulunmaktadır. Evvelce İskandinav hükümetleri tarafından Yakınsark ve memleketimizle yapılacak ticarî münakalattan Odesa - Helsinki demiryolundan istifade edilmesi düşünülmüştü. Bu hususta alâkadar devletlerle yapılan temaslarda devam etmekte olduğundan henüz bu yol vasıtasile ithalât ve ihracata da başlanamamıştır. İskandinav memleketleri bilhassa Finlandiya bu yol vasıtasile münakalâtın yapılması için teşebbüslerde bulunmaktadır. Transit meselesi halledilirse, bu yolla mal nakliyatına başlanacağı söylenebilir. Odesa - Helsinki hattında tabii şartlar içerisinde, Tunadan daha ucuz nakliyat yapılabilir.

İngiltereden külliyyetli miktarda kamyon ve otomobil lâstığı geldi

İngiltereden külliyyetli miktarda otomobil lâstığı gelmiştir. Piyasamız ihtiyacını tamamen karşılayabilecek olan bu lâstıklar, lâstik ithalât birliği tarafından alâkadar firmalara tevzi olunacaktır. Gelen lâstıkların arasında kamyon ve sebze otomobili lâstıkları bulunduktan bunlardan kamyon lâstıklarının % 70 i Anadolu'ya, % 30 u İstanbul'a, binek otomobil lâstıklarından % 70 i İstanbul'a ve % 30 u Anadolu'ya sevkolunacaktır.

«Türk tarihi» hakkında konferans

Eminönü Halkevinde: 26 İkkânun 1940 Perşembe günü saat 18 de Evimiz Çarşaloğlundaki salonunda Üniversite Edebiyat Fakültesi profesörlerinden sayın Mükrimin Halilî tarafından (Türk tarihi) mevzuunda bir konferans verilecektir. Davetiye yoktur.

Lord Dunsany Konservatuarda

Şehrimizde bulunmakta olan Atina üniversitesi profesörlerinden Lord Dunsany, dün Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar'la birlikte, Konservatuarda gitmiş ve Türk müziği dinlemiştir.

Yeni neşriyat

Namık Kemal romanları — Büyük vatan şairi Namık Kemal doğum yüzü vesilesile Baba Dürdiner hazırladığı ve Çığır kitabevinin neşretmiş olduğu bu kitapta, Cemzi ve İntibah romanlarının şahısları; muhavereleri, tahlil ve teşbihleri gösterilmiş ve kitabın başına kısaca tanzimat romanında karakter ve vasıfları ilâve edilmiştir.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebağında dram kısmında Akşam saat 20,30 da APTAL

E. SADI TEK TIYATROSU Bu gece Bakırköy Miltiyadi, yarın gece Üsküdar Hâle sinemalarında EŞBER Saray faslı; ve Çapkın kız Vodvil 3 perde

Kayseri Belediye Reisliğinden:

1 — Kayseride yaptırılmış olan mezbahanın «2283» lira bedeli keşif su, elektrik ve şişirme tesisatı kapalı zarf usulile eksiltmeye vaziedilmiş ve bedeli Belediyeler Bankasına bülöke edimmiştir.

2 — İhale: 8/1/941 Çarşamba günü Kayseri Belediye Encümeninde saat 16 da icra kılınacaktır.

3 — Muvakkat teminat «1716 lira 23 kuruş» olup kat'î teminat bunun iki mislidir.

4 — İşbu tesisata aid proje keşif ve şartnameler Ankara'da Nafta Vekâleti yapı işleri müdürlüğü ve İstanbul'da Belediye Fen Müdürlüğüne gönderilmiş olduğundan istekiller müracaatla mütalea ve malûmat alabilirler.

5 — 2490 numaralı kanunun 32 inci maddesi tarifati dairesinde ihisar edilecek zarflar eksiltmeyi açma saatinden bir saat evveline kadar sırası numaralı makbuzlar mukabilinde belediye reisliğine tevdi edilecek ve bu saatlerden sonra gelecek zarflar kabul edilmeyecektir. Postada vaki gecikmeler nazara alınmaz.

6 — Tafiblerin o gün ve saatte Belediye Encümenine ve fazla ihisar almak isteyenlerin belediye başkâtıbliğine müracaatları ilân olunur. (12030)

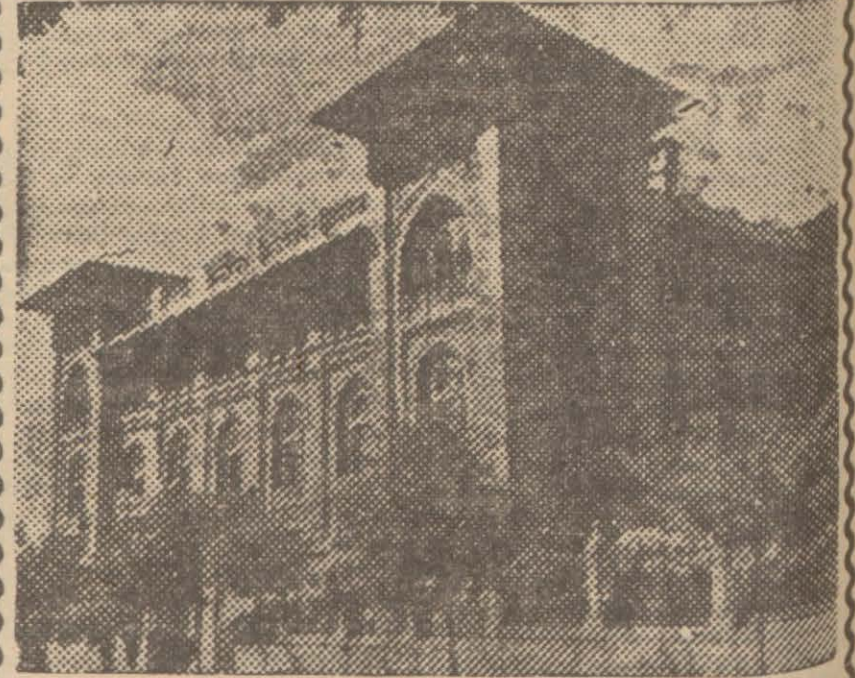
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında enaz 50 lirası bulunanlara sene 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar sene 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Bir haydut, bir hafiye, iki nişanlı... Bir çocuk ve sekiz yol arkadaşı... Ölüm üstlerinde doşıyor...

Kim Ölecek... Kim Dönecek...?

Yedisi ölecek... Beşi dönecek... Nasılsın Niçin? Senenin en heyecanlı ve meraklı filmi

YARIN ALKAZAR

Sinemamızın şeref programı olacaktır.

Pek yakında **SARAY** Sinemasında Dünyanın ve sinemanın 9 uncu harikası. Bütün tesadüflerin ve bütün mucizelerin filmi

BİLLUR KÖŞK

Tamamen renkli «SADET GETİREN» film. Baş rollerde: **JUDY GARLAND - FRANK MORGAN**

Hepsi de CÜCELERDEN müteşekkil bir şehrin 900 den fazla AKTÖRÜ muazzam bir FEERİ... Musiklî bir revü... Bütün harikalar.

Bütün dünyanın kudretine baş eğdiği **CHARLES BOYER** | Güzelliğine esir olduğu **CLAUDETTE COLBERT**'in

Aylardan... Haftalardanberi beklenen büyük film

nihayet bu PERŞEMBE akşamı **L Â L E** de gösterilecektir.

Fransa... Londra ve Amerikayı zevkle yerinden oynatan

DÜŞES PETROVNA (TOVARİTCH)

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey, gazetelerin zabıta vakatını gözden geçirirken...

... Beyoğlunda büyük bir barın...

... Bacasının tutuşup, alevlerin etrafı sardığı okudum da hatırladım...

Hasan bey — Görülen alevler içeride küll olanlar...

Askeri vaziyet

(Başarılı 1 inci sayfada)

Arnavudlukta Elen kit'alarını bu derece yavaş ve teenni ile harekete mecbur eden, İtalyan kit'alarının muvaffakiyetli sebat, müdafaa veya mukabil taarruzlarından ziyade, sarp Arnavudluk dağlarında hüküm süren şiddetli kıştır. Bu kıy dolayısıyla güçleşmesi pek tabii olan geri muvassaladır. Düşümlü ki, Elen ordusunun, bugün harbettığı sarp dağlarda, geri ile muvassalasını, patikalarda nakliyat yapabilen, ancak mekkare beygürlere katırlar temin etmektedir. Bunların ise her defasında yiyecek ve atacak itibarile ne kadar az şeyler getirecekleri ve dolayısıyla hızlı bir geri harekete ne kadar az müsaade edecekleri malumdur.

Biz bunları düşünerek Görice düşüktükten sonra Yunan ordusu kumandanlığının bu bölgedeki fazla kuvvetleri tedricen cenuba kaydıracağı ümidini beslemişti. Çünkü Arnavudlukun cenub semtlerinde mamuriyet nisbeten daha fazla ve dolayısıyla işe daha kolaydır; hem de İtalyanlar, sahil boyunca tazyik ve ric'at ettirdi mekle, güttükçe sahliden içeriye atılabileceklerdi. Elhâsıl demilebilir ki, Arnavudlukta hüküm süren şiddetli kıy ve geri ile muvassalanın çetinliğine rağmen, vaziyet Elen ordusunun lehinde olmakta berdevamdır. Nitekim Himara gibi Avlonyanın cenubunda ehemmiyetli bir iskele bugün beklediği üzere Elenlerin eline düşmüştür. Yakında düşmeleri beklenen Tepedelen ve Klisuram'ın Yunanlılar tarafından zaptedilmeleri halinde ise vaziyet İtalyanların aleyhine yeniden ve daha ziyade dönmüş olacaktır.

Libyada Bardiya müstahkem limanını büyük bir hızla muhasara ederek onun Tobruk'ta kara muvassalasını kesmeğe muvaffak olan İngiliz motorlu ve zirhli kit'aları şimdi, kale nin muhasarasını arkadan gelmekte olan İngiliz imparatorluk piyadelerine terk ederek Tobruk istikametini gözetlemek ve şurada burada adacakları halinde sarmış oldukları İtalyan kit'aları ve mevkiilerini düşürmek için serbest kalmış bulunuyorlar.

Buna mukabil Graziani'nin ne yaptığını şu anda tamamiyle bilemiyoruz. Bardiya mevkinin muvakkat mukavemet ve müdafaaasının kazandığı pek kıymetli günlerden istifade onun şimdi Trablusgarb eyaletinde ne kadar kabili istifade askeri kuvvetleri varsa, cümlesini Tobruk'ta toplaması ve sonra, buradan Bardiya'yı muhasaradan kurtarmak maksadıyla doğuya yürümesi lâzımdır. Fakat bunun böylece yapıldığına ve hattâ yapılabildiğine dair şimdilik hiçbir haber ve hiçbir alamet yoktur.

O halde İngiliz Mısır ordusuna düşen vazife, bütün kuvvetlerini Bardiya'da toplamak ve burasını süratle iskattan sonra Tobruk üzerine yürümeğidir. Eğer Graziani, Bardiya'nın sukutundan evvel, bu mevki kurtarmaya matuf, bir ıleri harekete bulunacak olursa o zaman da İngiliz ordusunun bu mevki muhasaraya devam etmekte beraber, İtalyan taarruzuna Bardiya'nın şimal batısında bir mevzide mukabele etmesi ve hattâ mukabil taarruzu geçmesi icab eder. Hülâsa, Libyada İngiliz ordusunun vaziyeti iyidir. Ve şimdilik onun gayretleri, bütün kuvvetlerini Bardiya önünde toplamak, bu mevki iskat ederek Tobruk'a karşı yeni bir hareket için mükellem bir deniz, hava ve kara üssü elde etmektedir.

Bundan sonra günün en mühim bir meselesi olarak Almanların ne yaptıkları ve ne yapmak istedikleri mevzuu gelir ki, bunun da en mühim bir noktasını Almanların İtalyanlara yardım hususunda neler düşündükleri teşkil eder. Almanlar şüphesiz, İtalyanları yıkılmak derecesine vurdurmak istemezler ve bu sebeble işin buradaya gelmekte olduğunu anladıkları gün mutlak harekete geçerler. Nitekim bu hususta bir hazırlık olarak İtalya ile Almanya arasında teknişyen mübadele mukavelesi bile yapılmıştır. Ancak yardımın zamanı kadar yerini ve tarzını tayin etmek pek ehemmiyetlidir. Fakat bunları bugünden tahlile kalkışmak biraz erken olur.

Elhâsıl harbi bitirecek kat'i hareketlerden henüz uzaktayız. Elenlerin Arnavudlukta ve İngilizlerin Libyada muvaffakiyetli taarruzlarının ve İngiliz donanmasının Akdenizde, hâkimiyetin icablarına muvafık olan son hareketlerinin umumi vaziyette Mihver aleyhine bazı terakülere ve değişiklikler husule getirmesi pek tabii olmakla beraber, asıl mücadeleinin İngiltere ile Almanya arasında olduğunu unutulmamalıdır. Harbi bitirecek olan en, İngiliz - Alman mücadelesinin sonudur. Harb ancak, Almanların ve Yahud İngilizlerin silâhi elden bırakmaları gün bitebilir. Bunun içinse daha çok zaman vardır. İngilizlerin bu zaman zarfında tahammülle uğraşacakları daha birçok çetnelikler vardır. Ancak 1941 yılını ayakta geçirebilmeleri takdirde, onları artık hiçbir şekilde beklenenden geri döndürebiliriz.

Haşerat yuvalarında 3 gün

Katil, hırsız, esrarkeş serseriler arasında neler gördüm?

Röportajı yapan : Nusret Safa Coşkun

- 2 -

Kahveden dokuza doğru çıktık. Beni köşedeki elektrik lâmbasının önüne çekti. Pardesünün kanadlarını açarak baştan aşağı kılığını, kıyafetimi gözden geçirdi:

— Olmamış be çigerim, dedi. Kasak falan iyi amma, pardesün temiz, elbiseler de göze batacak. Seni benim odaya götürüyüm, benim eskilerden giyin. Hiçum olursa şu çerçeveni de gözük. Çıkarabilir misin?

— Çıkarırım!
— Çok ahbab gözükmeliyiz. Senin için Suriyeden geldi diyeceğim.
— Olur!

Koluma girdi. Meşhur gece hırsızlığına yola düzeldik. Bir müddet caddeden yürümek icab ediyor. Dönüp dönüp bakanlar oluyor, yahud öyle geliyor bana. Köşedeki polis, dik dik bakıyor. Adımlarımızı sıkıştırdık. Bir soru hiç de işimize gelmezdi. Hem de bir çukal inciri berbad edebildik. Birçok karanlık sokaklar geçtik, iki kalifi harab bir evin önünde:

Gece hırsızının evinde..

— Bizim kümes burası.. dedi.
— Aia!
Her basamağı yeni hanendeler gibi acayib sesler çıkaran zifri merdivenlerden kibrit çakarak üst kata tımandık.

— Şimdi yalnızım, bizim karı içer de...
— İçeride ne demek?
— Kodeste demek istiyorum.
— Kabahat mi yaptı?

— Düpedüz enayitlik yaptı, üzerinde eroin buldular; tiktılar içeri. Sofada şişesi kırık bir idare lâmbasını yaktı, her taraf toz toprak, örümcek iğnede. pis bir koku genzimi yakıyor. Mavi renkli duvarlarda gölgelerimiz birer King-Kong kadar. önüne koyduğu bir kat eski, Avrupa haritasına dönmüş kostümü giymek hiç de işime gelmedi, söyledim.

Başını kaşığı. Üstümü başımı bir daha dikkatle süzdü:
— Pardesün iki tarafı, iş tarafı daha mı kırık?
— Evet, beyaz tarafı çabuk kirilenir; ters çevirdim.
— O tarafını giy o halde...
— Olur.

Yardım etti. Pardesünün diğer tarafını çevirdik.
— Sakal traşı olmadığına iyi ettin. Odayı gözden geçiriyoruz. Almanların servet addebilecekleri, demir enkazı halinde bir karyola, iki sandalya, bir de tek ayaklı orta masası.. pencerelelerde kâğıt perdeler.

Çıkıyoruz.
— Ufaktan başıyalım, sabahçı kahvesine gidelim. Gene birçok karanlık, çamurlu sokaklar.. nihayet sokağa cılız ışığı süzülen bir kahvenin önündeyiz.

Şimdi, perdesini muvakkaten kapadığım sahneye tekrar dönelim. Yazının baş tarafında size anlattığım bu kahvedir.

Serserilerle dolu bir sabahçı kahvesi

İçeri giriyoruz. Bütün başlar geri dönüyor, küçük bir kıpırdanış, mamasını sezemediğim acul birkaç hareket.. bütün gözler gözümün içinde... Bu tetkik bende çabuk bitiyor, hepsi

istifhamlı nazırlarını rehberime dikiyorlar. Gözlerinden okuyoruz:

— Bu getirdiğin adam kim?
O kalabalığı yararak ilerliyor, ben de onu takib ediyorum.

Ses sada yok, herkes bize bakıyor, oturuyoruz.
Bizim girişimizle rahatları kaçmışa benziyordu. Benziyordu da denmez, bunu açıkça, asık suratları ve homurdanışlarıyla ihvas ediyorlardı. Bir tane si, rehberimin kulağına eğildi:

— Bu hurboyu nereden buldun be? Hirbo da ben.. Tercüme edeyim: Argo lisanında türlü mânalara gelir, en hafifi enayi demektir. Bana bu iftifatı (!) savurana verilen cevabı da duydum:
— Bizdendir!

Öteki serseri, çopur yüzünde kalbur ortasında yirik iki deliğe benziyen gözlerini devire devire, bana tkrar baktı. Sonra kulağının arkasındaki sigarayı dudaklarına üstirerek sırtını çevirdi.

— Bu adam neye kızdı böyle?
Serseri arkadaşım güldü.
— Rahat kaçtı, üstelik şüphelendi de...
— Niçin rahat kaçtı?
— Çekecekti de...
— Ne çekecekti?
— Allah ne verdi ise...
— Çeksin canım bize ne?

Harbiye - Şişli yolu asfaltla çevrilecek

Vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar Harbiye ile Şişli arasındaki yolun asfaltla çevrilmesi için etüdler yaptırılmaktadır. Bu yolun asfaltla çevrilmeye işi iki mevsimde ikmal edilecektir. Bir mevsimde yolun tahzeminin yapılacağı bir mevsimde de asfalt işi bitirilecektir.

Valinin dünkü tetkikleri

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar dün Mısırçarşısını gezerek, buranın istiklâkine aid vaziyetleri tetkik etmiştir. Vali, istiklâk muamelesi bitirilmeyen kısımların da derhal ikmalini ve en kısa bir zamanda istiklâk başlanılmasını alâkadarlara emretmiştir.

Vali müteakiben, İnkılâp Müzesine giderek Namık Kemal'e ait sergiyi görmüş ve Beyazıt - Koska yolundaki inşaatı gözden geçirmiştir.

— Dedim ya, şüpheleniyor.
Fihakika kopuğun şüphesini izale etmek Bulgaristanın harbe girmeyeceğini temin etmesi derecesinde geç ve güç oldu.

Yavaş yavaş kahve eski tabii haline avdet ediyordu. Yanımdaki pabuçlarını masanın üstüne koymuş, çiplak bacaklı genç serseri, arka cebinden çıkardığı irice bir şeyeyi, çekmeden evvel bana da ikram etmek nezaketini (!) gösterdi. Teşekkür ettim, omuzunu sikkeliyerek ağzına dayadı.

Gurultulu bir serseri kavgası

Nasıl oldu bilmiyorum? İki masa ilerden evvelâ yavaştan başlıyan bir münakaşa kavga safhasına dökmüldü. Taraflar kahveci ile, iki serseri idi. Rehberimin bana anlattığına göre, bir gece evvel serserilerden birinin para kesesi kaybolmuş, o, kahvede düştüğünü iddia ediyormuş, kahveci de, para kesesini diğerinin elinde gördüğünü söylemiş. Parası kaybolan kahveciye bağırıyordu:
— Yalan atma ulan.. biz birbirimizi zin parasına el uzatmayız. Sen her zaman böyle yapıyorsun. Namuslu herif bulduğun parayı sahibine verir. elâlemin üstüne iftira atmaz.

(Arkası var)
Nusret Safa Coşkun

6 ay sonra İstanbulla 30 otobüs gelebilecek

Tramvay idaresi, serbest dövizle Amerikadan getirilecek otobüsler hakkında alâkadarlarla temaslarda bulunmaktadır. Şimdilik beheri 20-25 bin lira kıymetinde 30 tane otobüs ısmarlanacaktır. Bu otobüsler, mukavele tarihinden itibaren üç dört ay içinde teslim edilmiş olacaktır. Mukavelelerin imzasına aid muhabere ve temaslara da iki ay kadar süreceği tahmin edilmektedir.

Matbuat umum müdürü

Dün şehrimize gelen matbuat umum müdürü Selim Sarper, beraberinde müşavir Saib İskit olduğu halde emniyet müdürlüğüne gelerek, müdür Muzaffer Akalını ziyaret etmiştir. Umum müdür, şehrimizde birkaç gün kaldıktan sonra Ankaraya dönecektir.

— Olduğum farzet. Evet, nişanlım çok hasta olur ve öleceğini hissederek seninle evlenmek isterse ne yapardın?
— Düşünürdüm.
— Ne ihtiyatkarlık! Demek sen Nesrinin hareketini doğru buluyorsun.
— Onun yaptığını, o Nesrin olduğu için muvafık görüyorum. Biliyorum ki ne kadar müşkül bir vaziyet karşısında kalırsa kalsın kendisini kurtarmanın çaresini bulur. Ben kendimden bahsediyorum. Ölmek üzere olan bir adama ömrümü bağlayarak daha evlenmeden dul kalmağa ve onun hatırasile yaşamağa katlanacağımda şüpheliyim.

— Hakikaten Nesrin hiçbir şeyden korkmuyor, her vaziyete karşı koyuyor.
— İşte onu bunun için seviyor ve takdir ediyorum. O bir kuvvettir. Bense zayıf bir kadımdım. O yandırdıkları himaye edecek kadar iradeli ve kudretlidir, bense himayeye muhtaçım. Aramızdaki büyük dostluk.. Ele birçok est ve mü... talyanlar... Yunan... zaptetmiş...

Hâdiseler Karşısında

Çelenge selâm

Nasrettin Hoca'nın mahallesinde bir düğün varmış. Hoca, birkaç yerinden yamalı eski cübbesini sırtına giymiş, düğün evine gitmiş. Kapı açılmış, yamalı cübbeli hocayı görenler:

— Senin burada ne işin var, defol.

Diyerek kovmuşlar. Hoca evine dönmüş, yamalı cübbesini çıkarmış. Yeni kürkünü giymiş, tekrar düğün evine gitmiş, kapıyı açanlar:

— Buyurunuz Hocafendi, safa geldiniz, safalar getiriniz... İltifata hocayı eve almışlar, yukarı kata çıkarmışlar. Baş köşeye geçirmişler. Biraz sonra ortaya sofralar konmuş; en evvel Hocaya yer göstermişler:

— Buyurun Hocafendi. Hoca sofraya oturmuş. Sofrada çorba kâsesi varmış. Hoca kürkünün kolunu kâseye uzatmış:

— Ye kürküm, ye; demiş.

Bu fıkrayı bana bir hâdis hatırlattı: Dün bir caddede yürüyordum. Karşıdan bir cenaze geliyordu, belli

ki fakir bir adamın cenazesiydi. Çünkü dört hamaldan başka taşıyıcı yoktu ve cenazenin yakınları olduğu anlaşıl原因ları başları pejmür de iki erkek te boyunlarını bükmüşler, tabutun peşisıra yürüyorlardı. Caddeden geçener çoktu. Fakat n duran oldu, ne de başını çevirip bakı.

Belki eli adım, belki yüz adım yürümüşüm. Caddede bir kaynağın, bir gayri tabii hal gözümüne ilişti. Yürüyenler durmuşlar, başlarında şapkalarnı çıkarmışlardı. Ben durdum.

Herkesin baktığı tarafa baktım.. Bir cenaze otomobili yaklaşıyordu. Önde beş on çelenk vardı. Taksile cenaze otomobilinin peşinde bir katar teşkil etmişti.

— Şapkanı çıkarsana!
Beni ikaz ediyorlardı. Başımdaki şapkanı çıkardım.

Kadın erkek, küçük büyük caddeden geçener hepimiz cenazeye hürmetle selâmlamıştık.

Tomat Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Vahşi hayvanların en tehlikelisi

Aslan ve kaplanlardan daha vahşi, daha tehlikeli addedilen vahşi hayvan Afrika'da bulunan su mandalandır.

İlk beynelmilel sergi

Beynelmielel ilk sergi 1851 senesinde, Londrada yalnız demir ve kristalden yapılmış olan, Kristalpalata açılmıştır.

İlk elektrikli tren 1889 senesinde Amerika'da yapılmıştı. Saatte iki yüz kilometre mesafe katediyordu. Fakat tecrübesi esnasında bozulmuştu. Bu yüzden bırakıldı. Seneler sonra ray üstünde en seri nakil vasıtası olarak yeniden ortaya çıktı.

İlk elektrikli tren

İlk elektrikli tren 1889 senesinde Amerika'da yapılmıştı. Saatte iki yüz kilometre mesafe katediyordu. Fakat tecrübesi esnasında bozulmuştu. Bu yüzden bırakıldı. Seneler sonra ray üstünde en seri nakil vasıtası olarak yeniden ortaya çıktı.

Dünyadaki en büyük çan

Dünyadaki en büyük çan, Newyork ta Riversid kilisesinin çan kulesinde asılıdır. Kırk ton sikketindedir.

Amerikaya en yakın Avrupa şatosu

Avrupanın Amerikaya en yakın yerinde bulunan şato, Portekizdeki meşhur Peva şatosudur.

Fransada ne vakit soğanlı yemek yediler

On beşinci yüzyılın kayınbabası ilk defa Fransada soğanlı çorba yapıyor, ve ziyafetlerine ikram eden insandır. O devirden sonra Fransada soğanlı yemekler yenilmeğe âdet olmuştur.

Bir li.non üç kilo

Meksikada Tamalipada, limon ziraatle uğraşan bir çiftçi, o kadar büyük yük limonlar yetiştirmiş ki, bunların arasında üç kilo ağır limonlar da vardır.

Kelebekler nasıl netes alırlar?

Bahar günlerinin çiçekten çiçeye uçan en güzel süsleri, kelebekler, karnavalın altında bulunan deliklerden nefes almaktadırlar.

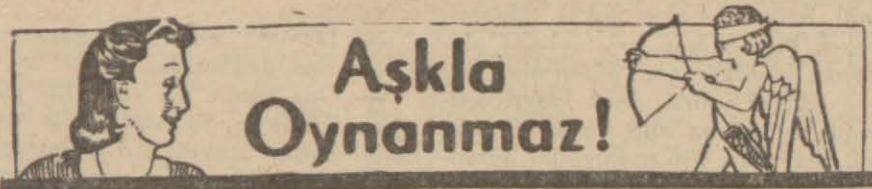

Atmaca da faydalıdır

Kuşlar, zararlı böcekleri yok etmek için çok faydalı hayvanlardır. Bunların arasında hiç te iyi tanınmamış olan atmacanın bile, tarla farelerini kapması yüzünden çiftçilere büyük yardımı dokunur.

«Son Posta»nın edebî romanı: 40

Aşkla Oynanmaz!

Nakleden : Muazzez Tahs'n Berkand

— Odanın manzarası değişti. Kendimi eski günlerde sanıyorum. Zavallı Nesrin'inki! Divan örtüsünün değiştiğini farkettim mi? Selim cansız bir halde oraya yığılmış imiş, Nesrinin de esvabı kan içinde imiş. Öyle ki kraliçe bunu görünce ilkin kursununu kendi kızına isabet ettiğini zannetmiş... Ne facia! Tam gazetelerin ilk sayfalarına iri harflerle yazılmağa değer bir vak'a değil mi?
— Ne harikulade bir roman! Bir gün gelip karı koca bu kazayı tath tath hatırlıyacaklar ve bu dramın onları birbirlerine daha çok yaklaştırmış olduğunu anlayacaklar... Görüyorsun ya herkesten baska olan

— Adetâ kışkırmıyorsun Meziyet; sen de galiba böyle bir roman kâhramanı olmağa özeniyorsun. Pek imkânsız bir şey değil; öyle güzelsin ki bir gün başından bir macera geçmesi ihtimali var.
— Allah göstermesin. İstemem.
— Niçin?
— Çünkü aşk yüzünden ızdırab çekmek istemiyorum. Ben daha ziyade sakin ve rahat bir ömür geçirmekten hoşlanırım. O kadar çok muharebe ve mücadele gördüm ki artık sulten başka bir arzum kalmadı. Şimdi Nesrin beni işte mutlak gene alay ederdi.
— O halde, ölümlü halinde olan...
— Evet, devamını temin...
— Ele bir çok est ve mü... talyanlar... Yunan... zaptetmiş...

Memleket Haberleri

Adanada

Halkın elinden 100 bin ton demir toplanacak

Adana (Hususi) — Vilâyetimiz dahilinde her nevi hurda demirlerin toplanmasına hararetle devam edilmektedir. Son günlerde havalarda yağışlı geçmesinden kazalardan ve köylerden toplanan binlerce ton hurda demirin nakli yolların bozulmuş olmasından mümkün olmamaktadır. Bu demirler tonu on yedi buçuk liradan satın alınmaktadır. Tahmin ediliğine göre, bölgeden 100 bin ton hurda demir toplanabilecektir.

Uludağda

İstanbuldan kayakçılar akın etmeye başladı

Bursa (Hususi) — Dün Uludağda bir kayakçı grubu çıkmıştır. Bu kayakçılar arasında Osmanlı Bankası müdürü Fethi Gümüsoğlu ile Adapazarı Emniyet Bankası müdürü Ekrem Yöntem ve aynı bankadan Orhan da vardır. Uludağda kar yağışı devam etmektedir.

İstanbulda

Dağcılık ajanlığı vilâyete verdiği malumatta 28 Kânunuevvelde İstanbul Dağcılık klubünden 18 kişilik bir kafilenin Uludağa geleceğini bildirmiştir.

Diğer taraftan kurban bayramında Uludağda gidecek kayak kafilesi ile beraber dört milli atletin gönderilmesine karar verildiği bildirilmektedir.

Bunlar: Rıza Maksut, Gören, Muzaffer ve Hüseyindir.

Gümüshacıköyünde

Aziyeye şehidleri ihtifali

Gümüshacıköy (Hususi) — Aziyeye şehidlerinin 63 üncü yıldönümü müzârebefile Halkevimize bir ihtifal yapılmıştır. Gece Halkevi salonunda Cemil Solakoğlu tarafından «1294-1377» harbi ve içtimâli tabii adlı bir konferans verilmiştir. Bu gecenin aynı zamanda Aziyeye şehidleri gününün başlangıcı olması dolayısıyla konferansa Aziyeye kahramanlarından birinin ağzından yazılmış heyecanlı bir şiir dinletilmiştir.

Bursada spor hareketleri

Bursa (Hususi) — Geçen Cuma günü toplanan bölge futbol ajanlığı 940-941 lig maçlarına önümüzdeki Pazar gününden itibaren başlamasına karar vermiştir. Maçlar aşağıdaki fikstüre göre yapılacaktır.

1 — Merinos - Akın.

2 — Acar - Sanat okulu.

3 — Çelik - Ziraat okulu.

Atatürk koşusu

27 1. inci Kânun Cuma günü bütün klüb ve mektepler atletlerinin iştirakile saat tam 10 da Atatürk koşusuna başlanacaktır.

Atatürk anısına bölge adına bir çelenk konacak. Anıdın etrafında yer alan atletler and içecek ve bunu müteakib saat tam 10 da koşuya başlanacaktır.

Koşu Cümhuriyet alanından başlayacak, İsmet İnönü caddesi, Tahal karakolu, İtfaiye önü, Atatürk caddesini takiben gene Cümhuriyet alanında sona erecektir. Mesafe 3000 metredir.

NIKÂH

Edirne ilk tedarik müfettişlerinden Adem Gürçaylıyanla muallim Melihanun nikâhları Edirne Belediyesinde güzde bir davetli huzurunda yapılmıştır. Tarafeyni tebrik eder ve saadetler dileriz.

Sivasta buğday alımına başlandı

Köylü müsaid havalalar sayesinde buğdayını siloya getiriyor ve mahının değerini alıyor

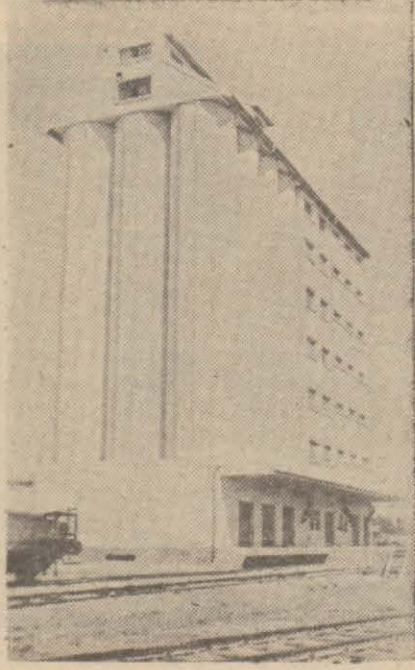
Sivas (Hususi) — Şehrimiz Toprak Mahsulleri Ofisi müstahsilden ve buğday tacirlerinden yeni tesbit edilmiş olan buğday fiyatları ile buğday alımına devam etmektedir. Müsâid havalalar yüzünden köylü elindeki fazla buğdayı siloya getirmektedir ve değeri olan parayı almaktadır.

Göçmenlere arazi tevzi ediyor
Yeni gelen göçmenlerden Ulaş nahiyesine müretteb olarak yerleştirilen 26 hane göçmeni bir an evvel müstahsil bir hale getirmek için evleri ile topraklarının verilmesine bu hafta içinde başlanacaktır.

Ticaret Odası bütçesi
Şehrimiz Ticaret ve Sanayi Odasının 941 yılı bütçesi hazırlanmaya başlanmıştır. Bu münasebetle varidatın tezyidi çareleri araştırılmaktadır.

Cümhuriyet Halk Partisi kongresi
Cümhuriyet Halk Partisi vilâyet kongresi bu hafta içinde Parti binasında yapılacaktır. Simdiden icab eden hazırlıklara başlanmıştır.

Fakir halka kömür tevzi
Halkevi sosyal yardım şubesi delâletle fakir ve kimsesiz halkımız ile asker ailelerine 200 ton kömür tevzi etmek üzere bir komite teşkil edilmiştir. Bu komite derhal faali-

Sivas silosu

yete geçerk halkımızdan teberripler temin etmektedirler.

Halkevi kitabarasayında

Halkevi kitabarasayında son 15 gün zarfında 470 vatandaş muhtelif mevzular üzerinde kitap ve mecmua okumaktadır.

Bursada kanlı bir aile faciası

Bir boyacı karısıyla âşıkını bir arada yakalayıp ağır surette yaraladı

Bursa (Hususi) — Evvelki akşam şehrimizde bir cinayet işlenmiş, bir adam öcürmüştü halinde yakaladığı karısıyla karısının âşıkını ağır surette yaralamıştır.

30 yaşlarında olan boyacı Ahmed evvelki gün İstanbul'a gitmek üzere evinden ayrılış, vapuru kaçırdığı için akşam üstü eve dönmesi mecbur olmuştur. Fakat içeriye girer girmez karısı Safiye kendi pijamasını giymiş bir halde ve heyecanlı görünüşü, sebebini sorunca şu cevabı almıştır: — Yıkıncaktım da, soyunmuş - tum...

Ahmed bu arada yataktaki gayri tabiiği görmüş, kadın ise bunu: — Ben yatmışım, onun kabartması olacak diye tevli etmek istemiş.

Fakat Ahmed yorgun bir denbire çekince yatağın ve iddiaya göre içinden bir erkek fırlamıştır.

Bunun üzerine Ahmed tabancasını kapmak üzere dolaba koşmuştur. Fakat Safiye ile âşık Şemsettin Ahmedin üzerine kullanılarak tabancayı almasına mâni olmuşlar, Ahmed de soğukkanlılıkla; şu teklifi yapmıştır: — Sizin hayatınızı başlıyacağım, ancak bir şartla... Siz bu halinizde bekleyin, ben iki şahid getireyim, sizi görürsünüz. Ben de kolayca boşaya - yım...

Zaten şaşkın bir halde bulunan Safiye ile Şemsettin bu teklife razı olmuşlar, Ahmed ise dışarı çıkar çıkmaz mutfağa koşmuş, orada eline geçirdiği bir bıçağı kaparak tekrar içeriye hücum etmiş Şemsiye ve Safiyeyi ağır surette yaralamıştır. Şemsiye aldığı yaralarla evden kaçmış, kar-

İzmir un fabrikatörleri un fiyatlarının arttırılmasını istediler

İzmir, (Hususi) — Vilâyet fiyat mürakabe komisyonunun, her hafta Salı günleri toplanması ve birikecek işleri müzakere etmesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca fevkalâde ihtisalar için vilâyetçe lüzum gösterildiği takdirde derhal toplantı yapılacaktır. Şehrimizdeki un fabrikatörleri, komisyonca müracaatla düz kırma bir çuval un için takdir edilen 12 lira fiyatı maliyet fiyatından da az görmüş ve arttırılmasını istemişlerdir. Komisyonca buğday satışı fiyatı nazarı dikkate alınarak on iki liranın muvafık fiyat olduğu neticesine varılmıştır. Ayrıca mülhakatta perakende un satışları için de tertibat alınmış ve fiyat mürakabe teşkilâtı kadrosu gelinceye kadar muntaka ticaret ve iktisad birlikleri ticaret odası, belediye ve emniyet müdürlüğünden kişiler ve borsadan bir memurun kontrol teşkilâtında piyasada faaliyet göstermesi muvafık görülmüştür. Aynı heyetler halinde çalışacak bu memurlar, gıda maddeleri bilhassa manifatura, çorap vesaire fiyatları takdir edilen fiyatlardan satış yapıp yapılmadığını tetkik edileceklerdir.

Şif güldü.
— Kızma müfettişim. Seni biraz harekete getirmek istedim. Yoksa bu işi ortaya çıkarabileceklerden biri de hiç şüphesiz ki sensin.
— Galiba bir de siz varsınız. Haydi buyurun bakalım.
— Evet, doğrusu gazetelerin «Metro cinayeti» ismini verdikleri hâdise ile biraz ben de alakâdar oldum.
— Ya... Öyle mi? Neden haber vermiyorsunuz? Demek asıl malumat sizde.
— Havır... doğrusu ben de senden fazla bir şey bilmiyorum. Ezer bütün idharatı topluyoruz ve...

Dilekler ihtiyaçlar

Ayvalıkta fiat mürakabesine şiddetle ihtiyac vardır

Ayvalıktan yazılıyor: Ayvalık ötedenberi Türkiyenin pahalı kasabalarından biridir. Bunu anlamak için ufak bir tetkik yapmak kâifdir. Bu tetkik neticesinde burada bir vahidi kıyası olmadı görüldü. Bugün 30 kuruşa satılan bir balık kısa bir müddet sonra ya 50 kuruş olur, yahud da 60.

Bir dükkandan aldığımız 20 kuruşluk yemiş, bir başka dükkanda 50 kuruştur. 12 bin nüfus olan Ayvalık halkı bu fiat kargaşalığında müteessirdir.

Yiyecek maddelerinin şiddetle kontrol edilmesi lazımdır. Mesela fasulye 35 kuruştur, patates 15 e satılır, bir kilo turşu 45 kuruştan muamele görür. Mesela çifti yüz paraya olan mumun bir tanesini 20 kuruştan bulmak bazan zordur.

Bu vaziyet karşısında bir fiat mürakabe heyeti tesisine lüzum vardır.

İzmirde hazin bir muhakeme

Ayda beş lira ile çocuğuna bir aileye kiralandı

İzmir, (Hususi) — Adliyyeye enteresan bir çocuk vak'ası aksetmiştir. Kısaca anlatalım:

Hüseyin Şen yetmiş yaşlarında ihtiyar bir adamdır. Kendisi Bornovada oturmakta. Bundan on yıl önce bir kız çocuğu dünyaya gelmiş. Aynur adı verilen bu çocuğu iki yıl önce Bornovada B. Faik ve Bn. Faika adında bir çocuksuz ailenin yanına vermiştir.

Mütevazi bir ailenin yanında öz çocuk muamlesi gören bu güzel kızıcağı orada adeta anasını ve babasını bulmuş gibi muhabbet görmeye başlamıştır. B. Faik ve Bn. Faika çocukları bir türlü olmadığı için geçkin günlerinde bu çocuğu kavuşunca onu gavet nazlı büyütmeğe başlamışlardır.

Çocuk dört ve hattâ beş yaşına geliyor. Bir gün ihtiyar ve hakikî babası Hüseyin Şen bir başka çocuksuz ailenin ota mukabilinde yavrusunu istediğini haber alıyor. Bu aile de çocuksuz, fakat varlıklıdır. B. Faikin ancak geçinebilen bir adam olması, ihtiyarın çocuğunu bunlardan almak istemesine münzam bir sebep teşkil ediyor. B. Faik, çok sevdiği yavruyu vermemek istiyor.

İş adliyyeye aksediyor. Bu vaziyet karşısında kız hırcınlaşıyor. Ağlamağa, «anam» diye Faikanın dizlerine sarılmağa başlıyor.

Vaziyet cidden naziktir. Fakat bu hazin çocuk hâdisesi nihayet güzel bir neticeye bağlanıyor.

İhtiyar B. Hüseyin Şen, kızını B. Faika hayatının sonuna kadar mahkemeden alınacak bir kararla evlâdlık olarak vermeğe razı oluyor. Şu şartla ki B. Faik her ay ihtiyar Hüseyin Şene beş lira verecektir.

Lisan işleri

(Baştarafı 2 nci sayfa)

lyidi? Kitabın muhtevî olduğu bahisleri birer birer almak Vekâletin tâbirince bunları tenkide girişmek meseleyi daha ziyade dağıtmak olurdu, diye düşündüm. Her şeyden evvel kaydedeyim ki kitabın mürettabını tetkikat ve tettebb'atı için tebrike şayan buldum ve mülâhazatı için tenkidi istilzam edecek mühim noktalara tesadüf etmedim, yalnız kendisinden ayrılmıyağ bence lüzum görülen noktaları işaret ederek asıl mavzu'ya geçeceğim:

1° Kitabın birinci faslını teşkil eden ve 6 fasıldan mürekkebe olan phonétique bahisini daha ziyade ilmi mahiyette görsenek tabiki ve amelî olmak lâzım gelen mektep kaide kitapları için fazla buluyorum. Bu bahis daha ziyade, yüksek tahsil erbabı için alınmalıdır diye düşündüm.

2° Kitabda istilahlar için fransızca tâbirler terviç olunmuştur. Bu da fikrime mülayim görünmedi, ötedenberi kullanılmış ve alışılmış tâbirlerin türkçe mukabilleri bulunmayınca bunu, mektebillerin hiç bilmeydikleri yabancı dillerden arama kalkışmak arabcaya merbutiyyetler kurtulmak uğrunda yabancı dillerin esaretine girmek diye telâki ediyorum. Sırasında bu noktaya tekrar rücu etmek üzere şimdilik bu kadarıyla kanaat ediyorum.

3° Gramer tâbirine de ilişeceğim. Birkaç zaman evvel yazdığım «İmlâ ve Sarf» makalelerinin başında da söylemiştim: Ötedenberi alışılmış olan sarf ve nahiv kelimeleri varken bunları arabcadır diye atıp

yerine aslı yunanca kelimelerden alınan gramer ve sintaks tâbirlerini kabul etmeğe mantıklı bir sebep bulmuyorum. O zaman bu mütaleama mukabele eden Nurettin Artama pek zarif ve nazik bir lisan ile, topluğunun küçük bir kısmına bile benzetilmeyecek, daha doğrusu bir tühün kadife temasını andıran bir okşayışla yazısını görmüştüm. U-lus-da Yankıları'nı her vakit büyük bir lezzetle okuduğum ve lisanıyabta, edebiyatta vukufunun genişliğine daima hayran olduğum bu edibin o zamanki mütaleasına, müsaadesiyle, iştirak edemiyecğim.

Bu tâbirleri kabul eden yabancı dillerin eski yunanca ile sıkı bağları vardır, bize göre böyle değil. Arabcadan ne kadar çözümlük çözülelim, ki buna ben de şiddetle mütemayilim, ondan türkçenin iliklerine kadar işleme zerreler kalmıştır ve kalacaktır ki bunlardan kurtulmak kim bilir, ne zaman müyesser olacaktır.

Bahsi lüzumundan fazla genişletmemek ve bazılarınca irtica' diye töh met alına alınmamak için yalnız şu sarf kelimesinde tevakkuf edeceğim ve irtica' değil amma teferrüç vartasına düşmeyecek diyeceğim ki bu kelimeyi türkçeye malolmuş, hattâ diğer manasında «sarfetmek», müstaklânında «sarfiyat», masarîf, mutasarrıf kabilinden» kullanılarak alışılmış bir kelime olduğunu kaydettikten sonra hattâ gramerde bile delâlinin, conjugaison mukabilinde «tasrif» şeklinde kullanıldığını hatıra getireceğim.

Halid Ziya Uşaklıgil

Askerî tetkikler

(Baştarafı 2 nci sayfa)

meninin öncülleri saat 18 de Dyle suyuna varmışlar. Bunların önündeki süvari emniyet perdesi şimdiden Gette suyundadır. Daha ce-nubda, biliyoruz ki süvari kolordusu birinci Fransız ordusunun ileri-sinde keşif hizmetindedir.

Birinci Fransız ordusu da süratle ilerliyordu. Onun büyük kısmı şimdiki Gette suyu ile Möz nehri arasında, Tirlmonttan Huy'a kadar ki muntakada bulunmaktadır. Bunun keşif kit'aları, Hasselt, Tongres ve Liège istikametlerinde düz-manla temastadırlar. Birinci ordu için mukavemet mevzii olarak Louvain - Dyle - Gembloux - Namur hattı tesbit edilmiştir.

Möz nehrinin cenubunda, doku-zuncu ordu süvarisinin ileri müf-rezeleri Ourthe suyundaki mevki-lerini muhafaza ediyorlar. Belçikalılar tarafından köprülerin tahrib edilmiş olması bunları daha ileri gitmelerine mâni olmuştur. Fakat Fransız süvari büyük kısmı Möz nehrini geçmiştir. Bu süvari, sağda, üçüncü siyahî livası vasıtasile, ikinci Fransız ordusunun 5 inci süvari fırkasile irtibat halindedir.

İşte 11 Mayıs öğleden sonra Alman zırhlı kit'alarının şiddetle taarruz ettiği yer bu iki ordu süvarisinin temas noktası idi. Bu taarruzun neticesinde üçüncü sipahi livası ile 5 inci Fransız süvari fırkası cenubdan Semoy suyu üzerine atıldılar. Dokuzuncu ordu kumandanı General Corap, ikinci ordu süvarisinin ric'atının kendi süvarilerinin sağ cenahını açması olmasından endiselenerek 11 Mayıs akşamı Ourth'daki ileri müf-rezeleri Möz üzerine çekmeğe karar verdi.

İzmir Hususî Muhasebe Müdürlüğünden:

Felemenk tebaasından Alfred Hanri ve Vilyam Elizabatin müterakim arazi vergisi borcundan dolayı haciz edilmiş olan 768 sehim itibarile 327256 lira kıymetli Bulgurca çiftliğindeki 72 sehim hisselerinin 21 gün müddetle icra kılan müzayedesinde sürülen peym haddi lâyık görülmüştüğüden müzayede 10 gün müddetle temid edilmiştir. 30.12.940 günü ihale kat'iyesi icra edileceğinden taliblerin yevmi mezkûrda vilâyet idare heyetine müracaatları îlan olunur. (5569) (12079)

Son Postanın macera romanı: 71

Gestapo ve ENTELICENS SERVİS

Nakleden: Behçet Safa

Hattâ bu delikanlının ecnebiye benzediğini de ilâve etmiş...

Adli tıba yapılan otopsi, Vikontun 5.35 milimetrelık bir rovelerinin kurşunile ve yanı başından vurulmuş olduğunu tesbit ediyordu.

Garib bir vaziyet hasil oldu. Adetâ bir tiyatroy sahnesi... Parmak izi servisi, Vikont Jan dö Preların parmak izini almış, bu iz mevcut izlerle karşılaştırılmış, nihayet Vikontun hakikatte Adolphe Tourpied isminde bir adam olduğu ortaya çıkmıştı. Tourpied bir metrdotel idi ve hırsızlıktan dolayı mahkûm bile olmuştu. Ren mahkemesinde, Sen mahkemelerinde...

Labreche o sabah, tahkikatının neticesini bildirmek ve zekâlarına...

kümüyetleri vardı. Mevhum asılzade hakikatte bir uşak, bir hilekâr, bir sahtekârdan başka bir şey değildi.

İKİNCİ KISIM

Esrar çözülemiyor

Müfettiş Labreche kaşlarını çatarak: — Görüyorsunuz sefim? dedi. Bu mesele benim aklımı kaçırcağı. O-lur şey değil...

Bu muhavere Vilfortun odasında cereyan ediyordu.

Labreche o sabah, tahkikatının neticesini bildirmek ve zekâlarına...

tivlerle bir içtima aktetmek üzere gelmişti.

Nisanın onu olmuştur. O zamana kadar müfettiş vaktini boş geçirmemiş olduğu halde Tourpied'in ölümü hâlâ esrarengiz mahiyetini muhafaza ediyordu. Yalnız maktûlün hüviyeti anlaşılabilmişti. Esrar perdesi, ilk günlerdeki kadar karanlık ve kapalı idi.

Hattâ maktûlün hüviyetinde de muammalı taraflar yok değildi. Bu adamın kimlerin yanında çalıştığı, çalışmış olduğu da anlaşılamıyordu.

Nasıl yaşıyordu: varidat memba-ne idi?

Sef M. Lebreton tarafından irad edilen bu suallere zavallı müfettiş hiçbir cevap verememisti. Çünkü bir şeyler biliyordu ve bu hal onu fena halde kızdırmaktaydı.

Vilfort alaylı bir kahkaha koparmaktan kendini alamadı. Dedi ki: — Müfettişim, doğrusu bu işe sizin hiçbir kavıbnız yok. Çünkü zaten bir şey kazanmış değilsiniz.

Bütün malûmatın avazından gelen...

— Bu itiraf pek hoşuma gitti...

— Yalan söyleyecek değilim müfettiş...

— Demek elinden iş gelmiyen yalnız ben değilmişim.

— Ona şüphe mi var? Bir çıkmazın içindeyiz. Şu saatte katil veya katile kadar maktul de bizim için meğhuldür. Kim olduğunu bilemiyoruz.

Şimdiye kadar hiç kimse bize müracaat edip te bu Adolphe Tourpied hakkında malûmat vermediği gibi biz de bu herifin hayatında kendisini tanıyan bir adam bulamadık. Fazedelim ki gene aldanyoruz, maktul hakikati halde Vikont Jan dö Preların. Peki ama bu Vikont nerede? Kimin nesi, soyu soppu? O da meçhul.

— Pek doğru...

— Bir şahsiyet ne kadar müzlim, esrarengiz, hüviyetini saklamakta mahir olursa olsun, onun elbet bazı münasebetleri, tanıdıkları, görüş-tükleri vardır. Değil mi?

— Evet, vakiî ben bu Tourpied'in sık sık yemek yediği bir lokanta

Bunu söylerken Labreche biraz müteazzam ve mağrur hal almıştı.

Fakat müfettiş:

— Evet, dedi. Demours sokağın-da değil mi?

— Ya... Demek siz de gittiniz?

— Tabii, benim Labrechim... fakat Tourpied bu lokantaya arada sırada uğrar, yemeğini yer; ama hiç kimse ile konuşmaz imiş. Hattâ gerek lokanta sahibine, gerek garson-lara evetten, hayırdan başka bir tek kelime söylemez, kendisine hitab eden olursa cevap bile vermezmiş.

— Evet, bana da öyle söylediler.

— Artois sokağındaki terzi onun üç senelik terzi olduğu halde maktûl Vikont olarak tanıyor ve başka bir şeyden haberdar değildir.

Tourpied bu adama provaya gittiği zaman da ağzını açmaz, Vağram a-venüsündeki ikametgâhında elbiseler kendisine teslim edilince para-

ni verir; işin içinden çıkarmış...

— Evet... Bu da doğru...

Çörcil dün gece İtalyan milletine hitab etti

(Baştarafı 1 inci sayfa)

larımızdır. Geçen Harbden sonra on beş sene dostunuz olduk. Geçen harbden sonra kabul ettiğiniz müesseselerin bizinkilere benzememesine ve bizinkilerin aykırı olmasına rağmen, sulh ve hüsni niyet içinde hâlâ birlikte yürüyebiliyorduk. İtalyan milletinden binlerce kişi, İngilterede milletimizle beraber yaşıyordu. İngiliz milletinden binlerce kişi, İtalyada milletinizle beraber yaşıyordu. Birbirimize karşı dostluklarımız vardı. İyi yaşıyorduk, birbirimize karşılıklı yararlı yapıyorduk. Aramızda dostluk mevcuttu, hürmet mevcuttu.

Ve şimdi harb halindeyiz. Şimdi, bir birimizi tahrib için çalismaya meşgul bulunuyoruz. Sizin tayyarelerle, Londra üzerine bombalarını atmaya teşebbüs ettiler, bizim ordularımız, sizin Afrika imparatorluğunuzu parça parça ediyorlar ve parça parça edecekler. Şimdi, bu karantik hikâyenin yalnız bideyetindeyiz. Bunun nerede biteceğini kim söyleyebilir? Şimdi, çok daha yakından kapışmak mecburiyetinde kalacağız.

Bütün bunlar nasıl vukua geldi ve bunun sebebi nedir?

İtalyanlar, size hakikati söyleyecekler: Bütün bunlar, bir adamın, bir tek adamın hatasıdır. İtalyan milletini, Amerika Birleşik Devletlerinden yardım görmekte olan Britanya imparatorluğuna karşı hayat ememat mücadelesine bir tek adam atmıştır. Bu adamın büyük bir adam olduğunu inkâr etmeyeceğim. Şunu da inkâr etmeyeceğim ki bu adam, 18 sene hudsuzs iktidardan sonra, memleketini ihdim çukurunun feci kıyılarında getirmiştir. Yalnız bir tek adamdır ki, İtalyan tacına ve kral ailesine rağmen, Papaya, Vatikanın ve Rumen katolik kilisesinin bütün otoritesine rağmen, bu harb için hiç bir şevk duymayan İtalyan milletinin arzusuna rağmen, eski Romanın varislerine müsterek ve hunhar barbarların yanbaşında yer almıştır. İtalyan tarihinin trajedisini buradadır ve hicabâver delice hareketi yapan câni de işte bu adamdır.

Bu hareketi için ileri sürülen müdafiası nedir? Bu, bittabi, zecri tedbirler ve Habeşistan hakkındaki kavradır.

Fakat Habeşistanın Milletler Cemiyetine aza olması işin ısrar eden ve bennetice pakttan doğan hukuka hüremeti taahhüd eyleyen ve size ve bize de taahhüd ettiren, Sinyor Mussolini olmuştur. Kavga işte bu suretle başladı ve bu suretle, aramızda hiç bir kan aktılmamış olmakla beraber eski dostluklar unutuldu.

Biraz sonra, İngiliz ve Fransız demokrasilerle Prusya militarizmi ve Nazi tahakkümü arasında büyük harb yeniden başladı.

İtalyan müdahalesine ne lüzum vardı? Aciz vaziyete düşmüş Fransa ya darbeler indirmeye ne lüzum vardı? İngiltereye harb ilânına ne lüzum vardı? İngiliz himayesi altında bulunan Mısır istilâya ne lüzum vardı?

Biz, İtalyan bitarafından memnunduk. Harbin ilk sekiz ayı zarfında, İtalyan menfaatlerine karşı büyük bir hürmetle hareket ettik. Fakat bu baştanbaşa korktuğumuz

3 tonluk kasayı indirmek için bir hanın asansörü söktürüldü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Bu müddet zarfında, Muradiye hanı sahipleri binalarında bir takım tesisat vüde getirmişler ve bu arada hanlarına bir de asansör koymuşlardır. Asansör konması hanın merdivenlerini daraltmıştır.

Aradan böylece uzun yıllar geçmiş, ve günün birinde kasa sahibi Hayk ortaya çıkarak, han sahiplerine müraacaat etmiş, kasayı naklettirmek istediğini söylemiştir.

Bu beklenmeyen müraacaat karşısında, han sahipleri şaşırarak, asansör ilâvesi yüzünden merdivenlerin darlaştığını, binaenaleyh kasanın merdivenlerden aşağı indirilemeyeceğini ileri sürerek bunun kendilerine satılmasını talep etmişlerdir.

Fakat Hayk kasayı satmak niyetinde olmadığı cevabını vermiş, naklinde ısrar etmiştir.

Bu sebeble han sahipleri arasında ihtilâf çıkan Hayk hukuk mahkemesine

sine müraacaat ederek kasasının kendisine aynen teslimi hakkında bir dava açmıştır.

Bu enteresan dava son günlerde nihayetlemlenmiş, kasanın Hayka teslimine dair verilen mahkeme hükmü kat'iyet kesbederek davacı tarafından icra dairesine tevdi olmuştur.

İcra dairesince, kanunî formalite leri ikmal olunan ilâm üzerine, evvelki gün icra memuru, bu cesim kasayı sahibi Hayka teslim etmek için Galatadaki Muradiye hanına gitmiştir. İcra memuru, mahallinde yaptığı tetkikat neticesinde, asansör tesisatının kaldırılması suretiyle, kasanın bulunduğu yerden aşağıya indirilebileceğini görerek amele ve işçi tedarik etmiştir.

Bu suretle yapılan ameliye sonunda asansör yerinden sökülüş ve üç tonluk kasa güçlükle aşağıya indirilerek sahibine teslim edilmiştir.

15 senedir aranan bir idam mahkûmu yakalandı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Mustafa bundan 15 sene evvel, Rizinin «İncisrat» köyünden Resid oğlu İlyası öldürmüş ve cinayetini müteakib de meçhul bir semte kaçarak izini kaybetmiştir.

Bize ağırceza mahkemesince giyâben idama mahkûm edilen şerir o vakitenberi, şiddetle arandığı halde bir türlü ele geçirilememiştir.

Bir ara Rusyaya kaçtığı tesbit olunan idam mahkûmu, orada muhtelif hüviyetlerle uzun müddet kalmış ve son zamanlarda artık unutulduğuna kani olarak memleketimize dönmüştür.

Müteaddid vilâyetlerde dolanışan idam mahkûmu, nihayet geçenlerde şehrimize gelmiş burada başka bir hüviyet takınmağa kalkışmıştır.

Fakat katilin bu şüpheli vaziyetleri zabitanın gözünden kaçmamış ve bu sebeble de yakalanmıştır.

Aradan 15 yıl geçmiş olmasına rağmen adaletin bu suretle tecellisi idam mahkûmunu bir hayli şaşırtaştır. Cinayetini ve firarını bütün tafsillâtle itiraf eden Mustafa adliyyeye teslim edilecektir.

hamlolundu. Bizim hareket tarzımız, korkudan değildi, zaftan değildi. Fransa cümhuriyeti, şimdilik, mağlûb düşmüştür. Fakat Fransa kalkacaktır. İngiliz milleti, bütün dünyadaki milletler Britanya Commonwealth'i, hakikati söylemek lâzım gelirse, İngiliz dilile konuşan dünya, şimdi yürüyüş halinde ve modern terakkinin ve eski kültürün bütün kuvvetleri, bunların ardında yer almıştır.

Sizler ki dostlarımızınız ve kardeşlerimiz olabildiniz, niçin, mukadder yolunda ilerlemek için şimdi ancak harekete geçmiş olan bu çığır seyri önünde yer aldınız?

Bütün bunlardan sonra, sizi Yunanistanı hücum ettirdiler ve Yunanistanı istilâya kaldırdılar.

Niçin diye soruyorum? Fakat bu niçini sizler de sorabilirsiniz. Çünkü hiç bir zaman sizin fikriniz alınmadı. İtalyan milletinin hiç bir zaman fikri alınmadı. İtalyan ordusunun hiç

Es'ki Ticaret Vekili Cezmi Erçin vefat etti

(Baştarafı 1 inci sayfa)

talaktan kurtulmayıarak bugün Yenisehirdeki evinde hayata veda etmiştir.

Ölümü derin bir teessür uyan dıran güzide me'b'usumuz henüz 45 yaşında idi.

1895 de İstanbulda doğan, yüksek tahsilini Mülkiyede yapan ve Maliye Vekâleti teşkilâtında parlak bir meslek hayatı geçiren merhum, varidat umum müdürlüğü, teftiş heyeti reisliği ve maliye müstesharlığı gibi mümtaz mevkilerde bulunduğundan sonra, Ziraat Bankası umum müdür muavinliğine tayin edilmiş ve bu son memurîyet zamanında Anıtlıyadan me'b'us seçilmiştir.

Mali ve iktisadi mevzularda ihtisas sahibi, birçok mali eserlerin müellifi, ilmi ve fazile muhitinde kendisini sevdirmiş ve saydığımız bir münevverimizdir.

Cezmi Erçinin cenaze merasimi yarın yapılacaktır.

Son Posta: Merhumun refikası, küçük çocuğunun, yakınlarının ve dostlarının kederlerini paylaşıyor.

bir zaman fikri alınmadı. Hiç kim senin fikri alınmadı. Bir adam, yalnız bir tek adam, İtalyan askerlerine, komşularının başını tahrib emirini verdi.

Hristiyanlığın mukaddes merkezi elinde tutan kraliyetin ve İtalyan milletinin bu dehşet verici sualler hakkında bir söz söylemesi icab eden saat muhakkak ki gelmiştir. Birçok fırsatlarla o derece kahramanca harbetmiş olan, fakat şimdi muhakkak ki vazifesini istekle yapmamakta bulunan İtalyan ordusunun, bir dereceye kadar İtalyan hayatı ve istikbaline ile meşgul olması icab etmektedir.

Lizirdeki lig maçları

İzmir 23 (A.A.) — Dün yapılan lig maçlarında Göztepe Karşıyakayı sıfıra karşı üç ve Altay da Ateşi sıfıra karşı dört golle mağlûb etmişlerdir.

Muhasara altındaki Bardiya şehri susuz kaldı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Sidi-Barrani muharebesinde ele geçerek şimdiye kadar sevkedilmiş olan esirlerin adedi 35,946 ya baliğ olmuştur. Bunlardan 1704 tanesi sübaydır. Bunlardan başka daha binlerce esir de ileride üsere kamplarından sevkedilmelerini beklemektedirler.

Gallebadın garb tarafındaki muntakada topçularımız faaliyet göstermektedir.

Kenyanın şimal hududunda mürezerimiz taarruzu devam etmektedir.

Bardiyada susuzluk

Kahire 23 (A.A.) — Cepheden dönen bir sübayın ifadesine göre, Bardiyayı müdafaa eden İtalyan kuvvetleri ciddi bir surette susuzlukla karşılaşmaktadır. Bu kuvvetler, karadan her taraftan çevrilmiş bulunmaktadır. Yegâne şansları denizden imdad alabilmelerindedir. Halbuki bu tarafta da İngiliz donanması daima müteyakkız bir halde bulunmaktadır.

Londra 23 (A.A.) — Londra'nın salâhiyyetar mahfellerinde, Bardiyanın henüz İtalyanların elinde bulunduğuna ve pek yakında sukunun beklenmemesi lâzım geldiği bildirilmektedir.

İtalyanlar burada daimi mahiyeti haiz tahkimat yapmışlardır. Bundan başka mezkûr şehrin vaziyeti Sidi-Barraninin vaziyetle kıyas edilemez. Çünkü Sidi-Barrani ancak bir aydınberi İtalyanların elinde bulunuyordu.

Bardiyada fazla miktarda topçu kuvveti vardır. Şehrin müdafaa hatları her istikamette 12 kilometre kadar bir mesafeye uzanmaktadır.

Grazianinin raporu

Maresal Grazianin tarafından Mussoliniye gönderilen rapor hakkında da alınan malûmata göre, İtalyan kumandanı General Wavelli, İtalyanların Mısır üzerine yürümek üzere hazır oldukları, yani malzeme ve erzak cihetinden azami derecede ihtiyata malik oldukları bir sırada taarruz geçtiğinden dolayı tebrike saayra görüldüğünü bildirmiştir.

Grazianinin, bir sürpriz mevzuu baba olmadığına dair beyanatı İtalyan müdafiasının kifayetsizliğine delâlet etmektedir.

Grazianin, ayrıca, İtalyanların işgal etmiş oldukları mevkilerde tutunmalarına, tâbiye bakımından imkân olmadığının da söylemektedir. Burada insanın hatırına İtalyanların buraları neden işgal ettiklerini sormak geliyor.

Londranın salâhiyyetar mahfellerinde hâkim olan kanaate göre, Grazianinin beyanatı, İngilizlerin askerî mefretlerine karşı en büyük bir takdir nisanesi teşkil etmekte ve aynı zamanda İtalyanların askerî kabiliyetsizliğini isbat etmektedir.

İtalyan tebliği

İtalyada bir mahal 23 (A.A.) — İtalyan orduları umumi karargâhının 199 numaralı tebliği:

Bingazi hududu muntakasında vaziyet değişmemiştir. Düşmanın bir ileri üssünün havadan bombardımanına ve zirhlü vesaitine taarruza devam edilmiştir.

Bir torpil tayyaremiz bir İngiliz

Himarayı alan Yunanlılar ilerleyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

müddetle bayraklarla donatılması emredilmiştir.

30 sübay ve 800 erden tekerlekli eden 153 tane siyah gömlekli taburu bütün lezazım ve teçhizatla birlikte esir edilmiştir. Bu tabur Arnavduğa 6 Kânunuevvelde gelmiş bulunuyordu.

Yunan tebliği

Atina 23 (A.A.) — Dün akşam neşredilen Yunan tebliği, muhtelif bölgelerde muvaffakiyetli mahallî muharebeler olduğunu bildirmektedir. Aralarında 2 yarbay olmak üzere bir miktar esir alınmıştır.

İtalyanlar son gayretlerini sarfediyorlar

Atina 23 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin Atina muhabirine göre, Avlonya yolunu Yunan kıtaatına kapamak için İtalyanlar son bir gayretle bu mevki hummalı bir tarzda takviye ediyorlar. Fakat Yunan ilerleyiş evvelce tesbi edilmiş olan plân mucibince ve usulü dairesinde devam etmektedir. Yunanlılar kendilerine emsâld şartlar altında düşmanı muharebeyi kabule icbar etmekte ve bu suretle teşebbüsü daima ellerinde bulundurmaktadır.

Himaranın sukutundan evvel

Atina 23 (A.A.) — Resmî Yunan sözcüsü askerî hareket hakkında beyanatta bulunmuştur.

Yunan topusu şimdi Adrivatik sahillerinde Himara şehrii dövmektedir. Kit'alarını bu muntakada düşmanı çok kuvvetli mevzilerinden almıştır. İtalyanlar pek çok harb malzemesi bırakmıştır. İtalyan ric'ati sahî boyunca devam etmektedir.

Merkez muntakasında, Tepedelen ve Kilisra askerî şehirlerinin bulunduğu yerlerde düşmanın mümtaz kit'aları şiddetle mukavemet etmektedir.

Fakat Yunan ilerleyişini durduramamışlardır. İtalyanlar ağır ziyata uğramışlar ve pek çok harb malzemesi bırakmışlardır.

Daha şimalde, İtalyan dağ kit'alarının mukavemet gösterdiği muntakada Yunanlılar ilerlemişler ve birçok köy ve tepeler zapt etmişlerdir.

İtalyan tayyarelerine karşı, Yunan tayyareleri ve yerde bulunan mitralyözler parlak muvaffakiyetler elde etmişlerdir. Yeniden 18 İtalyan tayyaresi muhakkak ve diğer iki tayyare de muhtemelen ateşle düşürülen üç İtalyan tayyaresi vardır.

muavin kruvazörüne torpil isabet ettirerek batırılmıştır.

Yunan cephesinde düşman taarruzları mukabil taarruzlarımızla tardedilmiştir. Düşmana mahsus derecede zaviat verilmemiş ve otomatik silâhlar iğtinam edilmiştir.

Avcı tayyarelerinin mürekkebe teşekküllerini Blenheim tipinde dokuz tayyareden mürekkebe bir te-sekküle tesadüf ederek üç düşman tayyaresi düşürmüştür.

Sarkî Afrikada yukarı Sudanda düşmanın bazı motörlü vasıtalarıle tesisat bombardıman edilmiştir.

21-23 Kânunuevvel gecesi avatan topraklarına düşman tarafından yapılan bir hava akımı esnasında birkaç bomba atılmış da hasar ve insanca zaviat yoktur.

Et bugünden itibaren 14 kuruş ucuzluyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

ında görüşülmek üzere yağ, piring, fasulye tüccarları ve kremacılar da hazır bulunmuşlardır.

Azami satış fiyatı konması hakkındaki karara yalnız yağcılar itiraz etmişler ve ellerindeki mevcut stokların az olduğu gibi nark mü-nasebetile fiyatların düşeceğini beyan ederek, mallarını fazla para getiren Trabzon, Samsun havalisinde stabilizeceklerini beyan etmişlerdir.

Komisyon buna mukabil yaptığı tahkikatta şehirde 6 aylık ihtiyaca yetecek miktarda 15 bin teneke bakkaliye malı mevcut olduğunu bildirmiştir. Bu yağlar yalnız Urfa yağları olup stokta Trabzon yağları yoktur. Bu itibarla yağcıların bu itirazı kabul edilmeyerek zahireler hakkında verilecek beyannamelerin müddeti bittigi zaman azami satış fiyatının tesbitine karar verilmiştir.

Gaib aranyor

Havzanın Hurdaz köyünden kardeşim muallim Mehmed Fahri oğlu Sabri 15 sene evvel kaybolmuş ve şimdiye kadar kendisinden bir haber alınmamıştır. Gören ve bilenlerin insaniyet namına (Samsun Meteoroloji istasyonunda râsd Şükrü Çapan) adresine mektubla bildirmelerini rica ederim.

Hendek İcra Memurluğundan: Osman ile Mehmed Ahmed Meryem Hatice arasındaki şuyunun izalesi için Kemaliye mahallesinde vaki 18/7/35 T ve 16 numaralı gayrimenkul vaziyette ve takdiri kıymet muamelesi ifa edilmiş ise de vereseden Mehmedin giyâbında olup 103 üncü madde mucibince yapılan dave üzerine ikametgâhi meçhul olduğundan ilânen tebliğ ifasına karar verildiğinden hukuk usul muhakemeleri kanununun 144 üncü maddesi mucibince işbu ilânın neşri tarihinden itibaren müteber olmak üzere icra ve iflâs kanununun 103 üncü maddesi makâmına kaam olmak üzere keyfiyet ilânen tebliğ olunur.

940/1056

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikropolarını kökünden temizlemek için HELMOBLEU kullanınız

HELMOBLEU

Böbreklerin çalşma kudretini artırır, kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozma ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

DİKKAT: HELMOBLEU idrarınızı temizleyerek mavileştirir. Sihat Vekâletinin ruhsatını haizdir.

HER ECZANEDE BULUNUR.

İşte bugünlerde idi ki, Zui, deşirmenci Mihalin cediti Kalafatçı Mihal ile tanışmıştı. Sandal ile limanda gezintiye çıkmıştı. Sahile yakın geçiyordu. İhtiyar kadının gözleri, kızıya çekilmiş bir gemiyi kalafatçı ameleler arasında on yedi on sekiz yaşlarında bir çocuk görmüştü. Saltanat kaygısını derhal durdurtmuş, genç gemi amelesini yanına çağırılmış. Bu davetin, kendisini imparatorluk tahtına kadar götürülebileceğini derhal kestiren Kalafatçı Mihal, elindeki zift kovasını atarak koşmuş, memelerine kadar denize girerek kızıya yaklaşmıştı. Genç omuzlarının ortasına kalın bir boyun ile oturtulmuş güzel başı damızlık bir koçu andırıyordu. Yanaklarında ve çenesindeki kıvrık tüyler, çira işi ile simsiyah olmuş yüzünde bir yuvar elmas gibi duran iri gözleri, gene çira işi ile kararmış çıplak gövdesinde, zebr derisindeki nakışları andıran ter yolları, Zuiyi kendinden geçirtmişti. İhtiyar imparatoriçe, kalafat amelesine:

— Adın ne?

Diye sormuştu. Genç kalafatçı, genç ağzının içindeki sağlam ve beyaz dişlerini göstererek sınıtımsı:

— Mihal!

Demisti. Mihal.. Bu isim imparatoriçeyi sarsmak için kâfi gelmişti. Çeneleki kenetlenen Zui, ehile, kalafatçı Mi-

« Son Posta » nun tarihi tefrikası : 2

Yani Kaloyaninin Kızı

Yazan: Reşad Ekrem

Dün çıkan kısmın hu'âsası

Vak'a Müadın 1325 inci yılında geçiyor. Ağır ağır ilerleyen bir arabadan rumca şu şarkı işitilmektedir:

Afro!... Yani Kaloyaninin kızı

Afro!...

Yol Samandıradan Aydosu uzanmaktadır. Bu yol üzerinde bir ayazma bulunmaktadır ki, bu sudan geçen erkek çocuğu olmiyan kadınların, erkek evlâdları dünyaya geleceğine dair bir itikad mevcuttur. Ayazmaya birkaç keşiş bakmakta ve halktan aldıkları sadakalara geçmektedirler. İbenden rumca şarkı işitilen ayazmaya ayazmaya gelmiştir. Keşişler arabada ki delikanlıyı görünce: «Mihal Mihal» diye sesleniyorlar. Mihal güzel ve delikanlıdır. Keşişlerden biri ona şöyle hitab ediyor:

— Sana müjdeledim. Bu güzel batin üstüne, ceddin Kalafatçı gibi şarkın mukaddes imparatorluk tacını giyeceksin! Delikanlı Aydos beyi Yani Kaloyaninin deşirmeninde basit bir ergadıdır.

(Roman devam ediyor)

takdis et... Ceddin Kalafatçının başına konmuş olan şarkın mukaddes tacını giymek için neler yapmaktığını lâzım geleceğini bana öğret...

Haraivi Mihali bileğinden tutup ayazmaya doğru götürmeğe başladık, ayazmanın içine girdiler.

Saçları yarı yarıya ağarmış olan keşiş, tekrar dua kitabının üzerine kapanmıştı. Genç keşiş hâlâ horluyordu.

Yarın saat kadar sonra, Mihal ile Haraivi ayazmadan çıktılar. Delikanlının vücudü ve saçları ıslaktı. Keşiş, onu, ayazmanın mukaddes mermer teknesinde yıkamıştı. Genç ırgad, arabadan bir çuval un sırtlayıp indiridi. Hiçbir şey söylemeden, hattâ Esklavonun yüzüne bile bakmaktan çekinerek arabasına atıldı ve Aydosu doğru yoluna devam etti.

DEŞİRMENCI MİHAL

Deşirmenci Mihal on dokuz yaşlarında idi. İri bir gençti. Karışık saçları ve yüzünün kenarını çeviren ustura görmemiş yumuşak, kıvrık

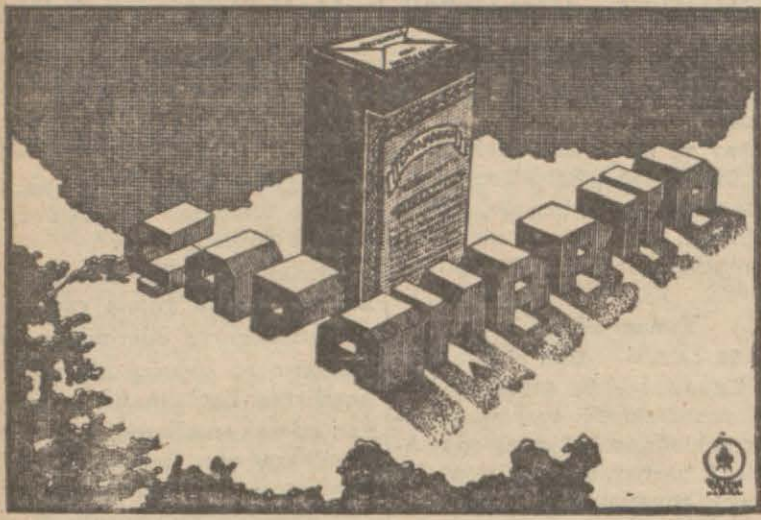
lını kolaylıkla taşırdı. Bakır bir sahanı kâğıd parçası gibi bükebilirdi. Sapan taş ok, ve kılıç ile cenkeden on dördüncü yüz yıl başında kıymetli bir hemşeri idi. On birinci asırda bir aralık şark imparatorları tahtına oturmuş olan Kalafatçı Mihalin daima erkek tarafından torunu oluşu, deşirmenci Mihala, güzelliğinin ve kuvvetinin yanında başka bir zinet, kıymet oluyordu. Türklerin Kocaeli yarımadasında a-kunlara başladıkları bir devirde, genç Mihal, cediti Kalafatçı Mihala el veren parlak fırsatlardan birinin de kendisini karşılayacağına emindi. Aydos beyi Yani Kaloyaninin deşirmen ırgadı, düşmüş ve unutulmuş ailesinin tarihçesini, iki sene kadar evvel ölen ve kendisi gibi bir deşirmen ırgadı olan babasından, pek küçük yaşta berberi çok dinlemişti.

İmparator Makedoniyalı Vasilin torunlarından imparator sekizinci Kostantin öldüğü zaman, mukaddes şark tahtının varisi olarak Evdokya, Zui ve Teodora adında üç kız bırakmıştı. Evdokya, genç yaşından beri manastıra kapanmış bulunuyordu.

İmparator Kostantin, ölümünden pek az evvel kızı Zuiyi evlendirmek istemiş, ona koca olarak şehrimini Romanos Argirosu seçmişti. Romanos evliydi, karısını seviyordu. Fakat, imparatorun emri üzerine sevgili karısını bosamak zorunda kaldı, kadın da, sevgili kocasının selâmeti için bu felâkete katlanmış ve bir

çok zaman evliliğinin devamını taşıyamamıştı. Ele birçok esir ve küçük köyleri zapt etmişti. Yunanlar da, bu esir ve köyleri zapt etmişlerdi. Yunanlar da, bu esir ve köyleri zapt etmişlerdi. Yunanlar da, bu esir ve köyleri zapt etmişlerdi.

26

Türk yavrularının sıhhatli ve gürbüz yetişimine bütün memleket hududları dahilinde herşeye rağmen tevakkufsuz çalışan

ÇAPAMARKA

941 de 26 yaşını idrak etmekle bahtiyar olacaktır. Tarihi tesisi: 1914 — M. Nuri Çapa BEŞİKTAŞ, ÇAPAMARKA

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

KARADENİZ POSTASI

24/12/940 Karadeniz yolu Salı postası yapılmıyacaktır. 26/12/940 Perşembe günü saat 12 de kalkacak Ege vapuru gidiş ve dönüşte Salı postası iskelerine de uğrıyacaktır. (12093)

İzmir Belediyesinden:

1028 noi adanın 1526 metre murabbaındaki 3 parselinden müfrez arsasının satışı, yazı işleri müdürlüğündeki şartnamesi ve hile kapalı zarfı artırılmaya konulmuştur. Muhammen bedeli 16786 lira muvakkat teminatı 1235 lira 95 kuruştur. İhalesi 30/12/940 Pazartesi günü saat 16,30 dadır. 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde hazırlanmış teklif mektupları ihale günü azami saat 15,30 a kadar encümen riyasetine verilir. «5330» «11587»

Anbar inşaatı Toprak Mahsulleri Ofisinden:

- 1 — Akşehir istasyonunda yapılacak anbar ve idare binasile sair işler açık pazarlık usulile götürü olarak eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 53747,50 elli üç bin yedi yüz kırk yedi lira elli kuruştur.
- 2 — Bu anbara muktazi yalnız 6 ve 8 m/m kutruna olmak üzere 3.5 ton betonarme demiri İstanbulda Beşiktaştaki depomuzdan bedeli mukabilinde müteahhide verilecektir.
- 3 — Eksiltme 31.12.940 tarihinde saat 15 de Ankarada Ofis binasında yapılacaktır. Eksiltme şartnamesile istenilen evrak ve teminat mektubu aynı saatte münakasa komisyonuna verilecektir.
- 4 — Eksiltme evrakı 3 lira mukabilinde Ofis Umum müdürlüğünden alınabilir.
- 5 — Muvakkat teminat miktarı 3937,38 üç bin dokuz yüz otuz yedi lira otuz sekiz kuruştur.
- 6 — İstekliler teklif evrakı meyanına eksiltmeye girebilmek için ihale tarihinden nihayet bir gün evvel Ofisten alacakları ehliyet vesikasını koyacaklardır. (8857) (12068)

MUHTIRALI - HARİTALI HAYAT TAKVİMİ ÇIKTI

320 Sahife, en faydalı malûmat, haritalar, mükemmel bir muhtıra, Taklillerini almamak için HAYAT takvimi adına dikkat etmelidir. Fiyatı 30 cildlisi 40 kuruştur.

Yemişini atmış kabuğunu saklamış

Fazla cereyan istihlak eden ampuller kullanıldığında aynı tuhaflığa düşülür.

Hakikî tasarruf yapmak isteyen daha az cereyan sarfına mukabil daha bol ışık veren TUNGSRAM ampullerini mübayaaya eder.

TUNGSRAM

EN AZ PARAYA EN BOL AYDINLIK

BOURLA BİRADERLER

İSTANBUL ANKARA İZMİR

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 40237 lira olan 76 kalem muhtelif elektrik malzemesi 24.1.1941 Cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (3017,78) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (200) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (12022)

EN BÜYÜK YILBAŞI EĞLENCESİ

En büyük eğlence:

MİLLİ PİYANGO

1941 Yılbaşı Plânı

İkramiye adedi	İkramiye miktarı Lira	İkramiye tutarı Lira
1	100.000	100.000
1	50.000	50.000
1	40.000	40.000
1	30.000	30.000
2	20.000	40.000
10	10.000	100.000
50	5.000	250.000
50	3.000	150.000
100	2.000	200.000
500	1.000	500.000
1.000	500	500.000
2.000	100	200.000
5.000	50	250.000
100.000	5	500.000
108.716		2.910.000
2.584	Teselli mükâfatı	120.950
111.300		3.030.950

Tam bilet
10 lira

Yarım bilet
5 lira

Radyo başında
MİLLİ PİYANGO
NUN
1941 YILBAŞI
PLÂNI ÇEKİLİŞİNİ
dinlemektir.

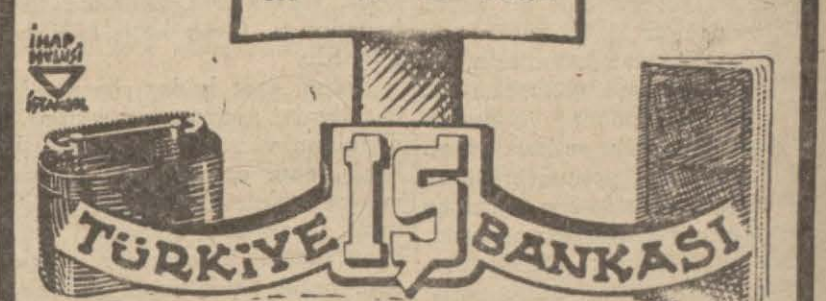
Bir 5 liralık YARIM,
yahut bir 10 liralık TAM biletle
siz de bu eğlenceye istihlak edebilirsiniz

1 9 4 1

KUÇUK TASARRUF HESAPLARI

İKRAMIYE PLÂNI

Aded	Liralık	Lira
1	2000	2000.—
3	1000	3000.—
2	750	1500.—
4	500	2000.—
8	250	2000.—
35	100	3500.—
80	50	4000.—
800	20	6000.—

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İnciteş - Kumburalı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kur'aya rin tarihlerinde yapılır.